

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Moralia

Plutarchus

Francofurti, 1620

Cur nunc Pythia non reddat oracula carmine

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1372)

ἀλλ' ἑτέρω πηλὴ θεῶν μᾶλλον δὲ δαίμονι τετραμένω παρὲν
 τὴν ἐν φθορᾷ καὶ χυρῶσει φύσιν τοῦτο ποιεῖν καὶ πάθειν
 παρῆκεν, ὡς δὴ λόγος ἔστιν ἀπὸ τῶν ὀνομάτων Διὸς, οἷον
 ἐναντίων ὄντων καὶ ἀντιφώνων. λέγεται γὰρ ὁ μὲν, Ἀπόλλων,
 ὁ δὲ, Πλούτων· καὶ ὁ μὲν, Δῆλιος, ὁ δὲ, Αἰδωνός·
 καὶ ὁ μὲν, Φοῖβος, ὁ δὲ, Σκόπιος· καὶ παρ' ᾧ μὲν αἰ-
 μουσα καὶ ἡ Μνημοσύνη, παρ' ᾧ δὲ ἡ Λήθη καὶ ἡ Σιωπή·
 καὶ ὁ μὲν Θεώριος καὶ Φαναῖος, ὁ δὲ Νυκτὸς αἰδνάς ἀερ-
 γηλοῖότε Ὑπνου κρείρονος, καὶ ὁ μὲν Βροτοῖσι θεῶν ἔρρι-
 στος ἀπύρτων· παρὲς ὃν δὲ Γίνδαρος εἶρηκεν, ὅτι ἀνδρῶς
 κατεκρίθη, Δέον αὖτις ἀρηνάτατος ἔμμεθρ. εἰκότως οὖν
 ὁ Εὐριπίδης εἶπεν Λοιβᾶν νεκίων φιληδύων αἰοδαί, ἀς ὁ
 χρυσοκόμας Ἀπόλλων ὅτι ἐδέχεται. καὶ παρῆκεν
 ἐπὶ τούτου ὁ Σησίγητος Μάλα τοι μάλιστα παιγμοσύ-
 νας φιλεῖ μολπὰς τε Ἀπόλλων, κήδεά τε φοναχὰς τε
 αἰδάς ἔλαχε. Σοφοκλῆς δὲ καὶ τῶν ὀργάνων ἑκατέρω
 παρῆκεν ἑκάτερον δὴ λόγος ἔστι ἀπὸ τούτων, Οὐ ναυλα
 κωκυτοῖσιν, οὐ λύρα φίλα. καὶ γὰρ ὁ αὐλὸς ὄψι καὶ
 παρῆκεν ἐτόλμησε φωνῶν ἐφ' ἡμερτοῖσιν ἀφιέναι. τὸν δὲ
 παρῆκεν χρόνον εἶλκε παρὲς τὰ πένθη, καὶ τὴν παρὲς τῶν
 αὐτουργίαι οὐ μάλιστ' ἐνπιμον ὅσοι φαῖδρα εἶχεν,
 εἴτ' ἐμίση πᾶντά πασι. μάλιστα δὲ τὰ θεῖα παρὲς τὰ
 δαίμονια συγχρόντες, εἰς ταρραχίω αὐτοῦς ἔψησαν. ἀλ-
 λά γε τὰ ἐπὶ τῶν γῆρας αὐτῶν εἰσὶ πῶς ἀντικείσθαι, καὶ
 ἔσπον ἰνὰ πάλιν σιωπᾶν. ὁ μὲν γὰρ ἐκπλήξει καὶ σεβα-
 σμῶ παρὲς τὸν θεόν, ὡς ὄντα ἀπαρῆκεν, ἀναπεφώνη-
 ται, τὸ δὲ ὑπόμνησις ἔστι τῶν θημάτων τῆς παρὲς αὐτὸ φύσεως καὶ
 ἀδενείας.

A Hoc enim magis conueniebat tribuere alij cuidam deo, aut potius genio praefecto naturæ quæ ortibus & interitibus variatur. quod statim ex nominibus liquet, contrariis atque significantibus rem aduersam. Nam Apollo noster, alter Pluto à multitudine: ille Delius, hic Aidoneus ab obscuritate & cæcitate nominatur: ille Phœbus, hic Scotius, quod est tenebricosus. apud illum Musæ versantur, & quam Latini Memoriam dicunt Mnemosyne: apud hunc Lethe, seu obliuio, & Silentium. ille à contemplando Theorius & Phanæus vsurpatur: hic

atq; hic quidem omnium est deorum inuisissimus. in illum nō ineleganter Pindarus dixit, damnatum esse eo nomine, quod maxime omnium deorum sterilis & infecundus sit. Recte itaque Euripides dixit:

Obscura noctis, segnis princepsque soporis.
 Libationes, atque cantus
 Vita solutis: auricomus quas
 Non admittit Apollo.
 Priorque eo Stesichorus:
 Cantus atque iocos præ reliquis amat
 Apollo rebus: sed gemitus graues
 Luctusque Diti sorte cedunt.

Sophocles sua etiam utriusque instrumenta perspicue denotat his verbis:

Non nabra sunt amica, nec lyra luctibus.
 Nam idem ille nuper admodum ausus est vocem* emittere: cum priore tempore ad luctum vocaret homines, & non valde honoratam aut splendidam obiret istarum rerum actionē. postea omnino sunt commixta, magnæq; perturbationes hominibus inde obortæ, quod res deorum cum rebus geniorum permiscuerunt. At enim notæ EI dictum Nosce te ipsum videtur quodammodo repugnare, alio consonare. Hoc enim pronunciatum est ut nos percellat, & ad venerationem numinis, utpote quod sit semper, excitet. illa nos mortales esse docet, naturæque & imbecillitatis nostræ admonet.

Π Λ Ο Υ Τ Α Ρ Χ Ο Υ
 Περὶ τῆς μὴ χρᾶν ἔμμετρα νῦν τὴν
 Πυθίαν.

ΣΠΕΡΑΝ ἐποίησατε βασιῆαν ὦ
 Φιλίνε, ἀπὸ τῶν ἀνάθημάτων τῶν ἀ-
 πέμποντες τὸν ξένον. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς ἀ-
 ναμύρων ἀπηγόρευσα. Βραδέως γὰρ ὦ-
 δόλομ ὦ Βασιλόκλης, ἀνείροντες λό-
 γους καὶ θερίζοντες διθύς μὲ μάχης
 ὑποτύλους καὶ πολεμικαῖς, ὡς ἄρ' οἱ Σπαρτοὶ, βλασά-
 νοιζας ἡμῖν καὶ ὑποφουμύλους καὶ τὴν ὁδόν. Ἐπερὸν οὖν
 δεήσει πινὰ τῶν ἀκαλεῖν τῶν ἀγαγερότων, ἢ σὺ βου-
 λει χειρίζομαι ἡμῖν διελθεῖν τίνες ἦσαν οἱ λόγοι, καὶ
 τίνες οἱ λέγοντες; Ἐμὸν, ὡς εἰσκειν, ὦ Βασιλόκλης τὸ ἔρ-
 ρον. τῶν γὰρ ἄλλων ὁδοὶν ῥαδίως αὐτὸν ἐντύχοις καὶ πόλιν.
 τὴν γὰρ πλείστους ἐώρων αὐτὴς εἰς τὸ Κωρυκίον τῶν ξένων
 καὶ τὴν Λυκουρείαν σιαναβαίνοντας· ἢ φιλοθεάμων τις
 ἡμῖν καὶ παρῆκεν φιλικὸς ἔστιν ὁ ξένος, φιλόλογος δὲ καὶ
 φιλομαθὴς ἔστι μᾶλλον. οὐ μὲν τῶν μάλιστα θαυ-
 μάζειν ἀξίον, ἀλλὰ παρῆκεν τε πολλῶν χάρων ἔχουσα,

PLVTARCHI
 COMMENTARIUS, CVR
 nunc Pythia non reddat ora-
 cula carmine.

ASILOCLES. Hospitem, Philinē, per donaria deducendo rem in profundā protraxistis vesperam. Ego quidem vos exspectādo defatigatus sum. PHILINVS. Etenim, Basilocles, tarde incessimus, interim seminantes ac metentes sermones, qui Spartorum illorum in morem bellicosi & infensi subinde nobis ambulanti- bus suppullulabant. BASILOCLES. Ergo aliquis alius eorū qui interfuere nobis compellendus est, aut tu nobis gratificaberis isthæc narrādo, quinā fuerint, & quorum sermones? PHIL. Mea est hæc, ὦ Basilocles, opera. nam reliquorū in nullum facile incidet in vrbe. vidi enim plerosq; rursus in Coryciū cum hospite & Lycuriā vna ire. adeo spectandi, & nimis quā amicitia studiosus est hospes, magis etiam discendi litterarumq; cupidus. Neq; tamen hæc maxime admirationē merentur: sed mansuetudo pervenuista,

& in dubitando ac repugnando acumen, adq; respō- A
 dendū facilitas ab omni remota contumacia. vt etiā
 primo cōgressu diceret, Proles boni parentis. Nōsti
 enim Diogenianum optimum virum? Bas. Ipse qui-
 dem, Philine, eum non vidi. multi autem diuersa de
 adolescente narrant. Sed quodnam aliud initiū ha-
 buerunt sermones, qua occasione orti? PHIL. More
 suo interpretes sacrorum agebāt, nulla nostrum ha-
 bita ratione, qui orabamus vt in pauca contraherēt
 enarrationē, & pleraq; inscriptionum præterirent.
 Hospitem verò forma & artificium statuarū medio-
 criter mouebant, qui (vt apparebat) multa præclara
 opera spectauisset. Miratus autem fuit æris floridum
 colorem, nō situi aut ærugini similem, sed cyani tin-
 ctura rutilantem, ita vt etiam aliquid ad nauium re-
 ctiores splendoris emitteret. ab his enim spectare or-
 fus est, cum forte marinæ eorū statuæ colore ac pro-
 fundum referente essent positæ. Numnam, aiebat,
 temperatione quadā & medicatione æris prisca opi-
 fices vsi sunt? nam Corinthium quidem æs non ars,
 sed casus tam elegāte donauit colore, igne domum
 hauriente in qua aliquid auri & argenti, plurimum
 verò æris repositum erat: quibus confusis & in vnam
 conflatis massam, à maiore copia æris nomē imposi-
 tum est. Tum Theo subiiciens: Nos, inquit, aliam
 rationem callidiorem inaudiuimus. Fabrū quen-
 dam ærariū Corinthi incidisse in capsam multo au-
 ro repletam, & cum metueret ne palam fieret hoc,
 paulatim aurū abscidisse & æri sensim permiscuisse,
 idq; mirabili contemperatum modo colorem pul-
 crum fuisse adeptum, magnoque idcirco venditum
 precio. Verum & hoc, & illud, fabulæ sunt. Apparet
 autem fuisse quandam mixturam & apparatus: sicut
 & nunc argento aurum admiscentes, peculiarem
 quendam & artificiosum, vt verò mihi videtur, vi-
 tiosum & minime pulcrum pallorē faciunt. Quam
 ergo, aiebat Diogenianus, causam putas colori huic
 æris fuisse? Et Theo, Quādo, inquit, de iis rebus quæ
 natura primæ erunt atque sunt, ignem puta, aerem,
 terram, & aquam, nihil aliud æri accidit quàm solus
 aer, ab hoc illud affici liquet, atq; ob eius adfiduam
 præsentiam illud coloris discrimen consequi. Aut
 hoc quidem *antequam nasceretur Theognis, vt
 est apud comicum. Sed quam aer natura prædi-
 tus, qua facultate vtens contactu colorem hunc æri
 induxerit cupis scire? Aiente Diogeniano, & qui-
 dem, inquit, ego quoque mi puer. Ergo communi-
 cata opera inquitamus, idque primum dispicia-
 mus, cur de omnibus humoribus oleum maxime
 ærugine oppleat. Non enim videtur ipsum æri eam
 inducere, cum purum & impollutum ei aperitur.
 Nequaquam, aiebat adolescens: sed alia videtur ef-
 se causa. ærugo enim oleo, quod tenue est & purum
 ac pellucidum, accedente maxime elucescit, cum
 eam alij humores tegant. Tum Theo: Præclare, in-
 quit, mi puer: & * Considera autem sodes etiam eam
 quæ ab Aristotele adfertur causam. Volo, inquit. Is
 ergo tradit æruginē reliquis humoribus incidenti-
 bus obscure elucere & dissipari, quod ij sint inæqua-
 les, neque partes vna maneant: olei autem densita-
 te eam cohiberi atque colligi. Proinde si nos quo-
 que tale aliquid ponere possumus, non plane nobis
 deerit huiusce difficultatis explicatus. Vt ergo ius-
 simus, veniamque dedimus, ita fere is est locutus.

κινότην εγγεσθαι, καὶ ἀγαμύειν ἀδελφοζώμιον. αὐτῶν καὶ αὐτοὶ πῖ τοιοῦτον ὑποθέσθαι διωθηθῆναι, οὐ πῶτα-
 πασιν ἀπορήσομεν ἐπιφθῆς καὶ πῶτα μυσίας πρὸς τὴν ἀπορία. ὡς οὖν ἐκελευσόμεν καὶ συνεχευόμεν, ἔφη

καὶ ὁ μάχιμον καὶ ἀσπορητικὸν ὑποσυνέσας, οὔτε
 δίσκλον, οὔτε ἀπίτυπον πρὸς τὰς ἀποκρίσεις ὡςτε καὶ
 βραχὺ συγγνώμιον, ὁθίς εἰπεῖν, Τέχης ἀγαθοῦ πα-
 τέρ. οἶδα γὰρ Διογηνιανὸν ἀνδρῶν εἶσεν. Αὐτὸς μὲν οὐκ
 εἶδον, ὡ Φιλίηνε, πολλοὶ δὲ τούτοις ἕτερα πρὸς τὴν νεανίσκου
 λέγουσι. ἀλλὰ τίνα ἕτεραν εἶχον οἱ λόγιοι καὶ πρὸ-
 φασιν; Ἐφραμον οἱ πειρηνηταὶ τὰ σωτεταλμῖα, μη-
 δὲν ἡμῶν φρονήσαντες δεηθέντων ἔπιτεμῖν τὰς ῥήσεις καὶ
 τὰ πολλὰ τῶν ἐπιγραμμάτων. τὸν δὲ ξείνον ἡμῶν ἰδέα καὶ
 τὸ πηχικὸν τῶν ἀνδριάντων μετεῖως πρὸσθήγεται, πολλὰν
 καὶ καλὰν ἔργων, ὡς εἶοικε, θατιῶ γενημιθῖον. ἐθαύ-
 μαζον δὲ τὴν χαλκῶ τὸ ἀντηρὸν, ὡς οὐ πίνω πρὸσποικῆς
 ὁσδῆϊα, βαφῆ δὲ κυμανοῦ σίλβοντος, ὡςτε καὶ πέμψαι πῖ
 πρὸς τοῖς νεδέρους, (ἀπὶ ἐκείνων γὰρ ἦρκαται τῆς θεᾶς) οἷ
 ἀπεχῶς θαλαπίους τῆ χροᾶ καὶ βυθίου ἐστῆας. Ἀρ οὖν
 (ἔφη) κρᾶσις τις ἔω καὶ φάρμαξις τῶν πάλαι τεχνιτῶν
 πρὸς τὸν χαλκόν; τὸν μὲν γὰρ Κορίνθιον, οὐ τέχνης ἀλλὰ
 σωτυχία τῆς χροᾶς λαβεῖν τὸ κάλλος, ἐπινημαθῖου
 πρὸς οἰκίαι ἔχουσαν πῖ χρυσοῦ καὶ εἰργῶν, πλεῖστον δὲ
 χαλκὸν ἀποκείμιον. ὡν συγχυθέντων καὶ σωλακέντων,
 ὄνομα τῶν χαλκῶ τῶν μείζονι τὸ πλῆθος παρέχει, ὁ δὲ Θεῶν
 ὑπολαβῶν, Ἄλλον (ἔφη) λόγον ἡμεῖς ἀκηχῶμεν πρὸσβρ-
 γέσθον ὡς ἀνὴρ ἐν Κορίνθῳ χαλκῶτύπος, ἐπιτυχῶν θήκη
 χροῖον ἐχούση πολὺ, καὶ δεδδικῶς φανερὸς ἡμέσται, καὶ
 μικρὸν ἀποκρίτων καὶ ὑπομηνῖς ἀτρέμα τῶν χαλκῶν
 θαυμαστὴν λαμβανόντι κρᾶσιν, ἐπίπρασσε πολλοῦ ἀφᾶ-
 τιῶ χροᾶν καὶ τὸ κάλλος ἀγαπώμιον. ἀλλὰ καὶ ταῦτα
 κακίνα μῦθος ἐστίν. ἔω δέ τις (ὡς εἶοικε) μίξις καὶ εἰργ-
 σις, ὡς πού καὶ νῦν ἀνακεραυνώτες εἰργῶν χρυσόν, ἰδίαν
 ἰνὰ καὶ πρὸσπῖν, ἐμοὶ δὲ φαινομένην νοσῶδη χλωρότητα
 καὶ φθορὴν ἀκαλλῆ παρέχοισι. Τίνα οὖν αἴτια (ἔφη ὁ
 Διογηνιανός) οἶδ᾽ τῆς ἐν ταῦτα τῶν χαλκῶ χροῖας γενέ-
 ναι; καὶ ὁ Θεῶν, Ὅταν (ἔφη) τῶν πρὸστων καὶ φισικωτά-
 των καὶ ἐσομῖων καὶ ὄντων, πρὸς καὶ γῆς καὶ ἀέρος καὶ ὕ-
 δατος, καὶ μηδὲν ἄλλο τῶν χαλκῶ πλησιάζῃ μηδὲ ὀμιλῇ
 πλὴν μόνος ὁ ἀνὴρ, δὴ λόγος ἐστίν ὑπο τούτου πεποιηθῶς, καὶ εἴθε
 τῶν ἐργῶν ἔω ἔχει ἀσπορητὴν αἰσωνόντα καὶ πρὸσκει-
 μιθῖον, ἢ τῶν τομῶν πρὸς Θεῶν γενεῖναι, καὶ
 τὸν κομικόν. ἔω ὅ ἔχον φύσιν ὁ ἀνὴρ, ἢ τε χρώμιος διωά-
 E μει καὶ τὰς ἐπιφάσεις ἐπιτέχρωκε τὸν χαλκὸν ἐπιθυμῖς
 μαθῆν; φήσαντος ὅ τῶν Διογηνιανῶν, Καὶ γὰρ ἐγὼ (εἶπεν) ὡ
 παῖ ζητῶμεν οὖν κρινῆ καὶ πρὸστέρον, εἰ βούλει, δι᾽ ἔω αἴ-
 τῖαν μάλιστα τῶν ὕδρων ἀναπίμπλησιν ἰσοῦ τοῦ λαγον, οὐ γὰρ
 αὐτὸ γὰρ δὴ που τῶν χαλκῶ πρὸστέλειθεσθαι τὸν ἰὸν ἄτε δὴ
 κατὰρὸν αὐτῶ καὶ ἀμῖαντον πλησιάζοντα. Οὐδαμῶς (εἶ-
 πεν) ὁ νεανίας) ἄλλο δὲ αὐτῶ δοκεῖ τῶν το αἴτιον ὑπο ἀρχῶν
 λεπῶν γὰρ ὄντι κατὰρὸν καὶ διαυγῆ πρὸσπίτων οἰός, ἐκ-
 φανερατός ἐστίν, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ὕδρῶσι ἀφανίζεται. καὶ ὁ
 Θεῶν, Εὐγε (εἶπεν) ὡ παῖ καὶ σὸς πεῖ ὅ,
 εἰ βούλει, καὶ τὴν ὑπο Ἀριστοτέλει αἴτιον λεγόμενον.
 F Ἀλλὰ βούλομαι εἰπεῖν. φησὶ τὸν τῶν μὲν ἄλλων ὕδρων
 ἐπιόθῃ διέχειν ἀδῆλως καὶ ἀσπορητῶν τὸν ἰὸν, ἀνω-
 μάλων καὶ μῖθῶν τῶν ἔω ἐλάμου τῆ πύ-

τὸν αἴρα τὸν ἐν Δελφοῖς πυκνὸν ὄντα καὶ σιωεχῆ, καὶ τὸνον ἔχοντα, ἀφ' οὗ τὸν ὄραν ἀνάχλασιν καὶ ἀντὲρσίαν, ἐπὶ καὶ δηκτικὸν ὡς φησὶ μὲν τυρεὶ καὶ τὰ περὶ πέλειος Ἐσφῆς. ἐδύομενον οὖν ὑπὸ λεπτότητος καὶ τέμνοντα τὸν χαλκόν, ἀναχάρασιν πολλὴν ἵν' εἴς αὐτὴν καὶ γεώδη, φέγγειν ἢ τῆτον αὐτὸν πάλιν καὶ πειεῖεν τῆς πυκνότητος

μηδιδούσης τὸν δὲ ὑφιστάμενον αὐτὴν ἀφ' οὗ πλῆθος ὄξαι-
 θεῖν, καὶ λαμβάνειν αὐγὴν καὶ γάμμα περὶ τὸ ὀπιφαίειαν. ἀπο-
 δόξα μὲν ὅτι ἡμῶν, ὁ ξένος ἔφη τὴν ἐτέραν ἔχειν ὑπόθεσιν
 πρὸς τὸν λόγον. Ἡ δὲ λεπτότης (ἔφη) δοξεῖ μὲν ὑπεναυτοῦ ἀφ'
 καὶ πρὸς τὴν λεπτομύδιον πυκνότητα τὴν αἴρα, λαμβάνειν ὅτι
 ἀναχάρασι. αὐτὸς γὰρ ὑφ' αὐτοῦ παλαίου μύθος ὁ χαλκὸς ἀπο-
 κρεῖ καὶ μετῆσι τὸν ἴον, ὃν ἡ πυκνότητος σιωέχουσα καὶ παχνοῦσα,
 ποιεῖ ἐκφανῆ ἀφ' οὗ πλῆθος. ὑπολαβὼν ὅτι ὁ Θεῶν, τί γὰρ
 (εἶπει) ὡς ξένε, καλὴ τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ λεπτὸν καὶ πυκνόν, ὡς φησὶ πε-
 σσεῖα καὶ τὰ βύσσινά τῶν ὑφασμάτων, ἐφ' ὧν καὶ Ὀμηροῦ
 εἶπεν. Καί ποτε δὲ ὄθον ἄπο λείβετα ὑγρὸν ἔλαυν, ἐν δει-
 κνύμενος τὴν ἀκρίθειαν καὶ λεπτότητα τοῦ ὕφους, τὰ μὴ
 πρὸς μύδιον τὸ ἔλαυν, ἀλλ' ἀπορρεῖν καὶ ἀπολιδομένη τῆς
 πυκνότητος, οὐ δῖσι. καὶ μὴ οὐ μόνον πρὸς τὴν ἀναχάρα-
 ξιν τοῦ ἴου χρεῖσται τοῦ τῆς λεπτότητος πρὸ αἴρας, ἀλλὰ καὶ τὴν
 χρεῖσται αὐτὴν ποιεῖν εἴκειν ἠδύονα καὶ γλαυκότεραν, ἀναμ-
 γνύουσα τὰ κραιώφως καὶ αὐγίω. ἐκ πύπου γμορμύνης σιω-
 πῆς, πάλιν οἱ περὶ τῆς πρὸς χειρὶς τῶν ῥήσιος. χρε-
 σμοῦ δὲ ἕλενος ἐμμέθου λεχθέντος οἴμα περὶ τῆς Αἰγύου τῆ
 Ἀργεῖου βασιλείας, πολλάκις ἔφη θαυμάσαι τὸ ἔπειν ὁ Διο-
 γμαῖος, ἐν οἷς οἱ χρεσμοὶ λέγονται τὴν φαιλότητα καὶ τὴν
 ὀτέλειαν. καὶ τοὶ μουσηγέτης ὄφεις, καὶ τῆς λεγομένης λο-
 γιότητος οὐχ ἦσαν αὐτῶν ὁ καλὸν, ἢ τῆς περὶ μέλη καὶ ὠ-
 δὰς καὶ ὠφονίας μετεῖναι, καὶ πολὺ τὸν Ἡσίοδον διέπεια
 καὶ τὸν Ὀμηρον ὑποφθέγγεσθαι. τὸς δὲ πολλοὺς τῶν χρε-
 σμῶν ὀραμῶν καὶ τοῖς μέθοις καὶ τοῖς ὀνόμασι πλημμε-
 λείας καὶ φαιλότητος ἀναπεπλεγμύνης. παρὼν οὖν Ἀθή-
 νησιν ὁ ποιητὴς Σεραπίων, εἶτα (ἔφη) ταῦτα τὰ ἔπη τῆ
 θεοῦ πιστεύοντες εἶναι, τὸ ἄσωμον οὖν πάλιν, ὡς λέγεται,
 κάλλι τῶν Ὀμήρου καὶ Ἡσίοδου λέγειν, οὐ χρεσσομεθα
 τούτοις ὡς ἀρίστα καὶ κάλλιτα πεποιημένοις, ἐπὶ πορροῦ-
 μῶν τὴν αὐτῶν κείσιν πρὸς κατελιημύδιον ὑπὸ φαι-
 λης σιωηθείας. ὑπολαβὼν οὖν Βόητος ὁ γεωμέτρης, (οἶ-
 ατα γὰρ τὸν ἀδρα μεταταπτόμενον ἢ δὴ πρὸς τὸν Ἐπίκου-
 ρον) Ἀφ' οὗ ἔφη τὸ τῆς ζωγράφου Γάσωνος ἀκήρασι
 Οὐκ ἴγωγε (εἶπεν ὁ Σεραπίων) ἀλλὰ μὴ ἄξιον. ἐκλα-
 βὼν γὰρ, ὡς εἴκειν, ἵππον ἀλινδοῦ μύθου χρεῖσται, τρέχοντα ἔ-
 χραφέν ἀγροακτωῦτος δὲ τῆς ἀνδρῶν, γελάσας ὁ Γά-
 σων κατέγραψε τὸν πίνακα καὶ γμορμύων ἀφ' οὗ καί τω,
 πάλιν ὀίππος οὐ τρέχων ἀλλ' ἀλινδοῦ μύθου ἐφαινετο. τῆ-

αὐτοῦ ἀφ' οὗ λέγει
 ἀφ' οὗ καὶ ἄλλοι λέγουσιν
 ἢ ὁ δὲ

τί φησιν ὁ Βίων οἰοῦσιν τῶν λόγων πάχειν, ὅταν ἀνατρέφωσι.
 διὸ καὶ τοὺς χρεσμοὺς εἴνοι φησὶσιν οὐ καλῶς ἔχειν, ὅτι τοῦ
 θεοῦ εἰσιν. ἀλλὰ τοῦ θεοῦ μὴ εἶναι, ὅτι φαιλότως ἔχουσιν. ἐκεί-
 νο μὲν γὰρ ἐν ἀδύλῳ τῶν δὲ πεποιήσασθαι τὰ
 περὶ τοὺς χρεσμοὺς, καὶ σοὶ κειτῆ δὴ ποῦθεν, ὡ φίλε Σεραπίων (εἶπεν) ἐναργῆς ἐστὶ ποιήματα μὲν γὰρ χρεῖσται, τοῖς
 μὲν πρὸς ἀγροακτωῦτος καὶ ἀνδρῶν, δυνάμει δὲ καὶ χρεῖσται καὶ κατασκήνη περὶ λέξιν ἐοικῶτα τοῖς Ὀμήρου καὶ
 Ἡσίοδου μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τῆς Πυθίας ἐκφρασμῶν. καὶ ὁ Σεραπίων, Νισσομῶν γὰρ ἐν τῶν Βόητε, καὶ τὰ
 ὠτα καὶ τὰ ὄρμματα, σιωηθισμένοι ἀφ' οὗ τρυφίω καὶ μαλακίαν τὰ ἠδύω καλῶ νομίζεσθαι καὶ ἀποφαινεσθαι.

A Aer Delphicus crassus est, continuus, & ob reflexio-
 nem ac renisum à montibus vehemens, itemque
 mordax: quod testatur nutrimenti concoctio. Sub-
 iens itaque sua tenuitate, æs penetrat, atque ex eo
 multam terrestremque æruginem eruit: eamque
 rursus sua densitate comprimit, * quæ non finit,
 ut subsidens præ multitudine efflorescat, & in super-
 ficie splendorem atque nitorem adipiscatur. Hæc
 nobis probantibus, hospes aiebat ad reddendam ra-
 tionem sufficere, alteram positionem. Nam tenui-
 tas, dicebat, videbitur etiam ei quæ commemorata
 est aeris densitati aduersari. neq; adsciscitur necessa-
 rio. Ipsum enim à seipso inueteratū æs exspirat æru-
 ginem, quam densitas continens atq; constringens,
 ob multitudinem ad spectui exhibet. Sub hæc Theo:
 Quid verò, inquit, obstat ὁ hospes, quin idem sit &
 tenue & densum. sicut sunt serica & byssina texta,
 de quibus etiam Homerus dixit:

Lintea pexa, oleæ queis lentus defluit humor.

ostendens accuratam texturæ subtilitatem, quæ o-
 leum non transmitteret, sed id ob densationem de-
 flueret. Enimvero non tantum ad æruginem foras
 eruendam uti aliquis possit argumento à tenuitate
 aeris perito: sed & colorem ea videtur facere posse
 iucundiorum, quando cœruleo admiscetur. Secun-
 dum hæc silentio facto, rursus enarratores sacro-
 rum oracula depromserunt. Ibi cum oraculū quod-
 dam carmine editum recitaretur, de regno (nisi fal-
 lot) Ægonis Argiui: Diogenianus aiebat se penume-
 ro se admiratum fuisse versuum, quibus oracula ex-
 primerentur, vilitatem atq; vitia. Atqui Apollinem
 musarum ducem esse, & ad quem non minus elo-
 quentiæ, quàm cantilenæ & vocis elegantia perti-
 neret, & qui Homerum Hesiodumque longe ante-
 celleret facundia. tamen pleraq; oracula & contra
 metri leges, & vocabulorum prauitate peccare. Ad-
 erat vna Serapio pœta, qui Athenis eo venerat. Is,

D putatis ergo, inquit, versus istos Apollinis esse? Sina-
 mus vero eos, uti dicitis, Homericis & Hesiodicis
 pulcritudine longe inferiores esse. an non utemur
 iis ut optime & pulcherrime compositis, corrigentes
 iudicium quod de iis praua consuetudine præoc-
 cupante fertur? Sub hæc Boethus geometra, quem
 nosti iam in castra Epicuri transitum parate, Audi-
 stime, inquit, Pausoni pictori quid contigerit. Non
 sane, aiebat Serapio. Atqui dignū est auditu, inquit
 Boethus. Conduxerat is pingendum equum qui se-
 se volutaret: pinxit currentem. & locatore iniquo
 id ferente, ridens tabulam inuertit, ut inferis sursum

E elatis partibus equus iam non currens sed volutans
 sese videretur. Hoc ait Bio quibusdam etiam oratio-
 nibus accidere quando inuertuntur. Itaque & ora-
 cula aliqui non dicent bene habere, quia Deus eo-
 rum sit autor: sed Dei non esse, quia sint vitiosa.
 Illud enim incertum est: non elaborata esse ora-
 cula, vel te, Serapio, iudice liquet. pangis enim
 carmina de rebus philosophicis & seriis, facultate
 autem, elegantia, & apparatu dictionis magis ad
 Homericam atq; Hesiodicam accedentia, quàm ad ver-
 sus à Pythia editos. Tum Serapio, laboramus, in-
 quit, aurium oculorumq; morbo, ad sueti ob luxum

F & molliciem suauiora quæ sunt, pulchra appellare.

τάχα

Fortasse autē Pythiam quoq; culpabimus. q; nō ca-
nit iucundius quam Glaucēdicina, neq; vnguētis
oblinitur, neq; purpurā gestat: ab aliis reprehende-
tur quibusdam, quod nō castam, ladanū, thus, sed
laurū & hordeaceā suffit farinam. Nō vides, aiebat,
quanta sit venustas Sapphicorū carminum demul-
centiū auditores? at Sibylla furēte ore, vt ait Hera-
cler⁹, risus, ornatus, & fuci expertia sonans, Dei be-
neficio vocē ad cis. annoscōtinuat. Cadmū quoq;
Pindarus inquit ē Deo audiuisse non rectam mu-
ficam, neque suaucem, neq; delicatam, neque can-
tu infracto. Voluptatem enim non admittit quod
integrum est & castum: sed hic vna cum voce pro-
iicitur maxima eius pars, & (vt apparet) in aures
hominum confluit. Hæc locuto Serapione Theo
subridens, Serapio quidem, inquit, morem suum
feruauit, vsusq; est occasione oblata contra volu-
ptatem dicendi. Nos autem, Boethe, quod Pythici
versus Homericis sunt deteriores, non censeamus
Apollinis esse: sed hoc initium motus subiicien-
te, suo quanq; antistitarum modo concitari. Ete-
nim si scribenda fuissent, non enuncianda oracu-
la, non puto nos literas Deo imputaturos fuisse ac
reprehensuros, quod elegantia regias non æqua-
rent. Non enim Dei est vox, non sonus, nō dictio,
non metrum: sed femina: ille duntaxat visa sugge-
rit, lumenque in animo excitat ad videndum fu-
tura. talis est enim instinctus furorve diuinus. Vni
uerse autem vt dicam, vos Epicurei vates (de quib.
te quoque esse apparet) effugere nō licet. Sed vitio
datis priscis antistitis, quod malis vsæ sunt ver-
sibus: itemque eas quæ hodie profa oratione & qui
busuis vocabulis responsa dant, ne cogantur apud
vos causam dicere ppter mutilos elumbes ve ver-
sus. Hæc Diogenianus, Noli, inquit, ludere obse-
cro, sed hanc nobis difficultatem explica, commu-
nem omnium. nemo enim aliorum etiam est, qui
non causam quærat, cur oraculum defierit ver-
sibus vti. At vero, subiiciebat Theo, rursus mi adol-
lescens videbimur malicia quadam enarratores
suo munere defraudare. eos ergo sine prius sua a-
gere, postea per ocium disquires de iis quæ volēs.
Iam progressi perueneramus ad Hieronis tyranni
statuam. Et hospes quanquam reliqua omnia nos-
set, tamē profua facilitate auditorem se præbebat.
verum audiens supra stetisse æream Hieronis co-
lumnā, quæ sponte sua cecidisset ea die, qua Hie-
ro Syracusis mortem obiit, admirabatur. Ego si-
milium memoriam casuum renouaui, qualis est,
quod oculi ē statua hieronis Spartani exciderunt
ante quam ille ad Leuctra occubuit, quod tū stelle
perierunt, quas de nauali pugna ad Ægospotamos
dedicauerat Lyfander. quod ex ipsius statua Lyfan-
dri lapidea, tantum pullulauit syluestris herba, vt
faciem eius tegetet. quod sub Siliciensem Athe-
niensium calamitatem aureæ glandes de palma de-
fluxerunt, & Palladii scutum corui rostris tute-
runt. quod Cnidiorum corona quam Pharfaliæ
saltatrici Philomelus Phocæorum tyrannus do-
no dedit, eam ē Græcia in Italiam profectam Me-
tapōti perdidit, ludentem apud fanum Apollinis.
σαν, οὐς Λύσανδρος ἀπέθηκεν ἀπὸ τῆς ἐν Αἰγῶς ποταμοῖς ναυμαχίας. ὁ δὲ αὐτὸς τῆς Λυσάνδρου λίθινος ἀνδρίας δέ-
λυθησεν ἀγρίας λόχμῳ καὶ πόσι ποσάυτιον τὸ πλήθος ὥστε κατακρύψαι τὸ πρῶτον. ἐν δὲ τοῖς Σικελικαῖς τῶν
Ἀθηνῶν ἀτυχήμασιν αἴτε χρυσῆ τῆς φοίνικος ἀπέρρειον βάλαντοι, καὶ τῶν ἀσπίδα τῆς παλλαδὸς χροακὸς ἀεὶ ἐ-
χρῶτον. ὁ δὲ Κνιδίων γέφυρος ἐν Φαρσαλίᾳ τῆς ὄρχης εἰδί Φιλόμηλος ὁ Φωκῶν τύραννος ἐδωρήσατο, μέγασσασα
αὐτῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τῶν Ἰταλίας, ἀπώλεσεν ἐν Μεταποντίᾳ πάροςσασα ἀεὶ τῶν ἰεῶν τῆς Ἀπόλλωνος.

A τάχα δὴ μεμφομένα τῶν Πυθίαι, ὅτι Γλαυκῆς ἔφθεγγε-
ται τῆς κιθαρῶδου λιγυρώτερον, οὐδὲ χειροκρούου μυσθῆς,
ἐδὲ ἀλουργίδας ἀμπεροκρούου καὶ ποῖν εἰς τὸ σῶδὲ ὅτι θυ-
μιᾶν καὶ αἰὴν ἠδῶδμον ἢ λιβατωτῶν, ἀλλὰ δάφνῳ καὶ
κερίνον ἀλάθρον. ἔχ ὄρας (εἶπεν) ὅσπιν χάειν ἔχῃ τὰ Σαπ-
φικὰ μέλη, κηλοῦσα καὶ κατὰ τὸν ἄκρον τῆς ἀκροαμέ-
νοισ; Σίβυλλα ὅ μαινοκρούου σῶμα π, καὶ Ἡρακλείτον, ἀγέ-
λασα καὶ ἀκαλλωπίσα καὶ ἀμύρσα φτηνοκρούου, χιλίων
ἐτῶν δέξικνεῖται τῆ φωνῆ ἀπὸ τὸν θεόν. ὁ δὲ Πίνδαρος ἀ-
κροῦσαι φησὶ τῆ θεοῦ τὸν Κάδμουνοῦ μοισικῶν ὄρθαν, ἔχ ἠ-
B δειῶν, σῶδὲ τρυφεράν, σῶδὲ ὅτι κεκλασμένῳ τοῖς μέλε-
σιν. ἠδῶδῳ γὰρ ἔπασσεται ὁ ἀπαθῆς καὶ ἀγνόν, ἀλλὰ
ἐν ταῦτα μετὰ τῆς ἀδῆς ἐρρίφη καὶ ὁ πλείστον αὐτῆς, καὶ
ὡς εἴοικεν, εἰς τὰ ὅτα τῶν ἀδελφῶν σιωπῶν ἐρρήκεν. εἰπόν-
τος δὲ ταῦτα τῆ Σεραπίωνος, ὁ Θεῶν μείδισσας, ὁ Σε-
ραπίων μὲν (εἶπε) τὸ εἰωθὸς ἀποδέδωκε τὰ τρέπα, λό-
γου ἀεὶ αὐτῆς τῆς ἠδῶδης ἀπασσόντος ἀπολαύσας ἠ-
μῆς ὅ, ὡ Βόηθε, καὶ ἠ φασλότερα τῶν Ὀμήρου ταῦτα τα-
ἔπη, μὴ νομίζω μὲν αὐτὰ πεποιηκῆσαι τὸν θεόν, ἀλλὰ ἐ-
C κείνῃ τῶν ἀρχῶν τῆς κινήσεως ἐδιδόντες, ὡς ἐκάστη πέ-
φουκε κινεῖσασα τῶν παρῶν φησίδων. καὶ γὰρ εἰ γράφειν ἔδει
μὴ λέγειν τῆς χροσμοῖς, σῶδ ἄν, οἶμα, τῆ θεοῦ τὰ γράμ-
ματα νομίζοντες ἐλέγμεν, ὅτι λείπεται καλλιγραφία
τῶν βασιλικῶν. ἔ γὰρ ὅτι θεοῦ ἠγῆρος, σῶδὲ ὁ φθόνος,
σῶδὲ ἠλέξις, σῶδὲ ὁ μίτρον, ἀλλὰ τῆς γυναικῆς ἐκείνος
δὲ μόνιας τῆς φασσῆσας παρῆσσι, καὶ φῶς ἐν τῆ ψυχῆ
ποιεῖ παρῆς ὁ μέλλον. ὁ γὰρ ἐπισησασμὸς τοῦ τὸν ὅτι, κα-
θῶλου δὲ εἰπεῖν, ὑμᾶς τῆς πῶ Εἰπικρούου παρῶν φησῆς (δῆ-
λος γὰρ εἰ καὶ αὐτὸς ἔσασσασμῶν) σῶδ ἔστ ἀσφου-
D γεῖν, ἀλλὰ κακίας ἀπῶσασα τῆς πάλαι παρῶν φησῆσας, ὡς
φασλῶς ποιήμασι χροσμοῖς, καὶ τῆς νῶ, κατὰ λογάδῳ
καὶ ἀπὸ τῶν ὅτι τυχόντων ὀνομάτων τοῖς χροσμοῖς λε-
γούσας, ὅπως ὑμῖν ἀκαφῶν καὶ λαγῶν μέτρων, καὶ
μείρων δῶνάς μὴ ἔσασσασα. καὶ ὁ Διογηναιὸς, Μὴ
παῖζε (εἶπεν) ὡ παρῆς θεῶν, ἀλλὰ ἀγάλουσιν ἡμῖν ταῦ-
E τῶ τῶ ἀπορῆσαι κρινῆν οὐσασ. σῶδεις γὰρ ὅτι δῆλων ὅς
σῶδ ἀπῶν ὅτι ζῆται καὶ λόγον ὡς πέπασσασα τὸ μαρτεῖον
ἔπει καὶ λόγους χροσμοῖς. ἔσασσασα ὡν ὁ Θεῶν, Ἀλ-
λά καὶ νῶ (εἶπεν) ὡ παῖ δοκρούου ἐπῆρῆσα ὑμῖ τοῖς πε-
ρῆσῆσας ἀφασσῆσασα τὸ οἰκείον ἔργον. ἔασσιν ὡν ἡμέσασα
τὸ τούτων παρῆσασα, εἶτα ἀεὶ ὡ βούλει καὶ ἠσυχῆσαι ἀσ-
πορήσασα. ἠδῆ ὅ παρῆσῶντες ἡμῶν καὶ τὸν Ἰέρωνος ἀδελφῆσασα
τῆ τυχεῖνου καὶ τῶν μῶ δῆλων ὅξῆνος, εἰδῶς ἀπῶντα, πα-
ρῆσῆσασα ἔσασσασα ἀκροατῶν αὐτόν. ἀκρούσας ὅ
ὅπ κίων τῆς ἐσῶς αἰῶ χαλκῆς Ἰέρωνος ἔπασσεν αὐτομά-
τως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἠ τὸν Ἰέρωνῆσασα σιωέσασα ἐν Συρ-
ράκρουσας τελεσῶν, ἐθαύμασε. καὶ γὰρ τῶν ὀμοῖων αἰμά
σσωσασα μῆσασα, οἶα δῆ πῶ Ἰέρωνος μὲν πῶ Σπαρτιάτου,
ὅπ παρῆ τῆς ἐν Λόκρουσας αὐτῶ ἡμῶν τῆς τελεσῆσας ἔξῆ-
πασσασα οἱ ὀφθαλμοῖ τῆ ἀδελφῆσασα. οἱ ὅ ἀσῆρες ἠφασσῆσασα

ὀρμήσαστες γὰρ ἐπὶ τὸν ἀέφρονον οἱ νεαῖοι, καὶ μαχόμε-
 νοὶ πρὸς τὰς χειρὶς πρὸς ἀλλήλους, διέσπασαν τὴν αἰ-
 δεσπον. Αἰσοτέλης μὲν οὖν μόνον Ὀμηρον ἔλεγε κινού-
 μενα ποιεῖν ὀνόματα, ποιεῖν δὲ τὴν εἰρηλίαν ἐγὼ δὲ
 φαίω δὴ καὶ τῶν ἀειδημάτων τὰ ἐξ αὐτοῦ μέγιστα συγ-
 κινεῖσθαι καὶ συνεπισημαίνειν τῇ τῆς θεοῦ παρονοίᾳ· καὶ τού-
 των μέρος μὴ ἐστὶν κενόν, μηδὲ ἀειδητόν, ἀλλὰ πε-
 πηλοῦσθαι πρὸς τὴν θεοῦ παρονοίαν, καὶ ὁ Βόηθος, Ναί· (εἶπεν) οὐ γὰρ
 ἀρκεῖ τὸν θεὸν εἰς σῶμα κατεργάζεσθαι θετὸν ἀπαξ ἐκαστοῦ
 μίωος, ἀλλὰ καὶ λίθου πρὸς καὶ χαλκῶ συμφοροῦσθαι
 μὲν αὐτῶν, ὡς ἂν εἴχοντες ἀξιοχρεῶν τῶν ποιούτων συμ-
 φωμάτων τὴν τύχην διμερῶν καὶ τὸ αὐτομάτην. εἶτα
 (ἐφώνεον) τύχη σοι δοκεῖ καὶ αὐτομάτη τῶν ποιούτων ἐκα-
 στον εἰκέναι, καὶ πιθανόν ἐστὶ τὰς ἀτόμους ἐξολοθεῖν καὶ ἀφ-
 λυθῆναι καὶ παρεγκλίνας μὴ τε πρὸς τὴν μὴ τε ὑπερῶν, ἀλ-
 λά κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐπὶ τῶν ἀειδημάτων ἐκαστος ἢ χε-
 ρὸν ἐμελλε παρὰ τὴν βέλπον; ἐπεὶ μὲν Ἐπίκουρος ὠφελεί-
 κῶν, ὡς εἰκέναι, ἀφ' ὧν εἶπεν ἢ ἐξ ἄλλου παρὰ τὴν τελευ-
 σίωον ὁ θεὸς, εἰ μὴ σαυεῖρξαι φέρων ἑαυτὸν εἰς ἀπὸματα, μη-
 δὲ ἀνακεραδεῖν πᾶσιν, ὅσα αἰ σοι δοκεῖ κινήσεως ἀρχὴν
 καὶ πάθος αἰτίας τῶν ἀσχεῖν ὅσα δὲ ἰ τῶν ὄντων; ποιαῦτα μὲν
 ἐγὼ παρὰ τὸν Βόηθον ἀπεκελεύμενος ὁμοίᾳ ὅτι τῶν Σι-
 βυλλείων. ὅτι γὰρ ἐστὶν κατὰ τὴν πέτραν ἡρόδοτος τὴν
 καὶ τὸ βουλαπτήριον, ἐφ' οἷς λέγεται καὶ ζεῦσθαι τὴν παρὰ
 τὴν Σίβυλλαν ἐκ τῆς Ἐλικῶνος τῶν ἀειδημάτων, ὑπὸ
 τῶν μουσῶν τελεφεῖσθαι, (ἐνοιοὶ δὲ φασὶν εἰς Μαλεῶνα ἀφι-
 κέσθαι, Λαμίας οὖσα θυγατέρα τῆς Ποσειδῶνος) ὁ μὲν Σε-
 ραπίων ἐμνήσθη τῶν ἐπὶ τῶν, ἐπὶ οἷς ὑμνησεν ἑαυτῶν, ὡς ὅσα δὲ
 ἀποδοῦσθαι λήξει μαρτυρίας· ἀλλ' αὐτὴ μὲν ἐν τῇ σελιῶν
 παρὰ τὴν καὶ λούμενον Φαιρόμενον ἡρόδοτον παρὰ τὴν, τῶν
 ὅτι αἰεὶ τὸ πνέσμα συγκρατῆν, ἐπὶ φήμας αἰεὶ φορήσεται καὶ
 κληδόνιν· ἐκ τῆς σώματος μεταβαλόντος ἐν τῇ γῆ πῶσας
 καὶ ὑλῆς ἀναφυομένης, βοσκήσεται ταῦτα ἰερεῖ. ἀρεμ-
 ματα, χεῖρας τε πρὸς τοῦ ἀπὸ ἰσχυρῶ καὶ μορφᾶς καὶ ποι-
 ὄτητος ἐπὶ τῶν ἀειδημάτων, ἀφ' ὧν αἰ παρὰ τὴν ὁμοίᾳ αἰ-
 δεσποῖς τῶν μέλλοντος. ὁ δὲ Βόηθος ἐπὶ μάλλον ἢ φανερός
 καταγελῶν τῶν Ζώης εἰπόντος ὡς εἰ καὶ ταῦτα μύθοις ἐ-
 οἰκέναι, ἀλλὰ τῶν τε μετεπίστας ἐπὶ μὲν τῶν πολλὰ μὲν
 ἠρασάσεις καὶ μετακίσμοι πόλεων Ἐλλήνων, πολλὰ δὲ
 βαρβαρικῶν στρατῶν ἐπὶ φάσμα, καὶ ἀγαρήσεις ἡγεμονι-
 κῶν ταῦτα τὰ παρὰ τὴν ἀειδημάτων καὶ νέα πᾶσι παρὰ τὴν Κύμην
 καὶ Δικαρχίαν, οὐχ ὑμνοῦμενα πάλαι καὶ ἀδύμενα
 ἀφ' ὧν τῶν Σίβυλλείων ὁ χρόνος ὡς ἂν οὐφείλων ἀποδέδωκεν,
 ἐκρήξεις πρὸς ὀρεῖς, καὶ ζέσεις θαλασσίας, καὶ πετρῶν καὶ
 φλεγμονῶν ὑπὸ πνέματος ἀειδημάτων, καὶ φθορᾶς
 πόλεων ἅμα ποσούτων καὶ τηλικούτων ὡς μετ' ἡμέραν
 ἐπελθοῦσιν ἀγροῖαν εἶναι καὶ ἀσάφεια ὅπου κατὰ κίωτο
 τῆς χεῖρας συνεκχυμένης. ταῦτα γὰρ εἰ γέρονε πισυ-
 ραυα χαλεπὸν ἐστὶ, μὴ τι γὰρ παρὰ τὴν ἀειδημάτων. καὶ
 ὁ Βόηθος, Ποῖον γὰρ (εἶπεν) ὡς δαμόνιε τῇ φύσει πάθος
 ὁ χρόνος ὅσα οὐφείλεις; τί δὲ ἐστὶ τῶν ἀτόμων καὶ ἀπεροδοκῆτων παρὰ τὴν ἢ θαλάσσαν, ἢ πόλεις, ἢ ἀειδράς,
 ὁ τίς αἰ παρὰ τὴν οὐ τύχοι ἡρόδοτου, καὶ τοι πούτῳ σχεδὸν ὅσα παρὰ τὴν ἀειδημάτων ἐστὶν, ἀλλ' εἶπεν, μάλλον δὲ
 ῥίψαι καὶ ἀφαιρεῖσθαι λόγους ὅσα ἔχοντες ἀρχὴν εἰς τὸ ἀπειρον· οἷς πλατωνικοῖς ἀπῆντησε πολλάκις. ἢ
 τύχη καὶ σμῆναι αὐτομάτως. ἀφαιρεῖ γὰρ (οἶμα) ἡμέρας τὸ ῥῆθῆν ἢ ῥηθῆναι τὸ ἡρόδοτον. ὁ γὰρ εἰ-
 πὼν τὰ μὴ ἀρχοῦσθαι λόγους ἐν ἑαυτῶν ὅτι ἡμερτημῶν ἔχον, ἐδικαίως ἀειδημάτων τὴν ὅσα τῶν αὐτομάτου πῆσιν,

A nam ad coronā impetufacto adolescētes dū de au-
 ro inter sepugnant, mulierē discerpserunt. Aristo-
 oteles quidē, solū Homerum ait mouētia facere no-
 mina, ob efficacitatē. Ego autē dicere aūsim, quot
 quot hęc sunt donaria, maxime vna cū diuina pro-
 uidentia ea moueri, eiusq; significationē prębere:
 nullamq; eorū partē inanē aut sensū vacuā esse, sed
 repleta omnia diuinitate. Nimirū vero, aiebat Boe-
 thus. Nō n. satis est deū quouis mēse in corpus in-
 cludere mortale: nisi eū etiā cum omni lapide &
 xre cōfundamus. quasi huiusmodi euētuum non
 habeamus satis sufficientem causam atq; opificem
 B Fortunam & casum. Itane, aiebam ego, horū quod
 uis tibi fortuitę rei & casui videtur simile? & pro-
 babile putas atomos dilabi atque dissolui & incli-
 nare nō ante, non post, sed eo ipso tempore quo is
 qui dedicauit aliquid vel bona vel aduersa vlturus
 est fortuna? Et tibi quidem nunc prodest Epicu-
 rus, iis scilicet quę dixit aut scripsit ante annos
 ccc? Deus autem nisi includat seipsum in omnia,
 omnibusque permisceatur, non videtur tibi mo-
 tus adfectionisq; principium rebus videre pos-
 se: Hęc ego respondebam Boetho. Similia etiam
 de Sibyllinis. Nam cum adstitissemus ad saxum
 curię vicinum, cui insedissee dicitur prima Sibylla
 cum eo ex Helicone uenisset, a Musis enutrita: (alii
 ad Maleonem aduenisse eam dicunt, filiam La-
 miz, quę Neptuno nata fuit) Serapio mentionem
 fecit versuum, in quibus ipse sese celebrans, vatici-
 nandi finem ne morte quidem facturam se ait: sed
 se in Luna circumire, mutatam in eam quę di-
 citur in Luna apparere faciem: spiritum autem
 C aeri temperatum, semper omnia suo motu e-
 diturum: ē corpore autem in terra mutato herbas
 ac materiem exstituram, quibus sacre pecudes nu-
 triantur, varios colores, formas, & qualitates visce-
 rum habentes, vnde hominibus futura pręmon-
 strētur. Hęc cum Boethus aperte derideret: Zous,
 D vt inquit, hęc maxime fabularum videantur si-
 milia, tamen vaticiniis testimonium ferunt mul-
 tarum Gręcarum vrbium excidia atq; migratio-
 nes, multorum barbaricorum exercituum irru-
 ptiones, imperiorum euersiones. Hęc uero quę re-
 cens apud Cumas & Dicę archiam acciderunt, nō
 ne pridem Sibyllinis decantata carminibus tem-
 pus veluti debens persoluit? eruptionem inquam
 montani ignis, feruorem maris, saxorum & maf-
 farum flagrantium venti vi eiectionem, tot tanta-
 rumque simul vrbium interitum, vt hodie qui ea
 E loca accedunt, non possint cernere vbinam cōdi-
 tet fuerint. Quem uero, aiebat Boethus, mi homo,
 effectum tempus non debet nature? quid nō exspe-
 ctari potest euenturum terre, mari, vrbibus, homi-
 nibus, quod qui prędicat futurum, non erret? Imo
 fere nō prędicere hoc est, sed dicere, aut potius ia-
 cere & disseminare uerba principio carentia in in-
 finitatem: quibus vagantibus se penumero occur-
 rat fortuna, vt casu eueniant. Diuersa n. sunt hęc
 puto, fieri id quod dictū est, & dici quod futurū sit.
 & sermo qui ea dicit quę non sunt, in seipso vitio
 sus frustra expectat fidem quam ei casus cōciliet:

neq; verovtitur argumētoprædicendi, sciens postquam dixit futurū, omnia ferente infinitate, & bene cōiiciens, quē optimū vatē prouerbiū affirmat esse inuestiganti per pbabilia atq; indaganti futurū similis est. Sibyllæ autē iste & Bacides tanquā in mare promiscue in tēpus coniecerunt, & vt in Buccā venit disseminauerunt nomina & verba omnis generis euentuū. quorū quedā cum fortuito euenerint, similiter falsū est quod nunc dicitur, etiam si postmodo verū fiat re cōtingente. Hæc locuto Boetho, Vera est, inquit Serapio, hæc sentētia de his quæ ita prædicuntur sicut Boethus dixit, indefinite & incerto argumento: puta si vicit imperator, cui prædicta fuit victoria, si vrbs deletur cui excidium prædictum est. Vbi autem non modo quid futurum sit, sed etiā quomodo, quando, qua occasione, quo autore, prædicatur: nō hoc est coniectatio fortasse futuri, sed certo futuri prædictio. Tale est oraculum de claudicatione Agesilai.

*Sparta caue, quamuis alte te gloria tollat,
Rex valida tibi det pedibus ne incommoda claudis.
Namque insperatos coges ferre labores,
Pestiferosque diu belli subsistere fluctus:*

Et illud de insula, quæ ante Therā & Therasiam edidit mare, de quo bello Romanorū cū Philippo rege.

*Sed quando Pænos vincet Troiana præpago,
Tunc incredibiles mortalibus euenient res.
Immensa cauum fulgebit tum mare flamma,
Fulminaque ardentes per carula vastaprocillas
Torquebunt, saxumq; simul: quod & insula stabit
Firma loco, nullique hominum de nomine nota.
Tum quoque præstantem superabunt deteriores
Vi propria freti, atq; inuictæ robore dextrae.*

Quod enim Romani breui temporis spacio Carthaginenses subegerunt de bellato Annibale, & ab iisdem ac Ætolis Philippus prælio victus est, ac tandem è profundo insula erupit cum multo igne & vndis bullientibus: hæc nemo dicere potest simul omnia fortuito casu euenisse. Sed ordo prædictionem indicat. vt & hoc, quod Romanis ante annos fere 130 prædictum est tempus, quo bellum aduersus omnes simul gentes gesturi essent: quod factum est, bello aduersus rebelles seruos suscepto. In his vero nihil est incertum, nihil obscurum, & cuius causa esset à Fortuna repentina: sed multa experientia pignora præbentur, quæ viam monstrat, qua fatum incedit. Non enim puto quenquam dicturum, quod cum his sicut prædicta fuerunt, inciderit fortuito. Alioquin etiam quid impedit alium, sicut scripsit Epicurus suas ratas sententias, Boethe * sed fortuito casu: sic rebus inter se coincidentibus liber absolutus est. Simul his dictis progressi sumus. Cum enim in Corinthiorum domo spectarem æream palmam, quæ sola donariorum est reliqua, torno insculptæ ad radicem ranæ & hydri Diogeniano admirationem iniecerunt, atque adeo nobis quoque. Non enim palma vt alia arbor palustris est aut aquæ amans planta: neque Corinthiis cum ranis quicquam rei est, vt pro nota aut signo eius vrbs haberi debeant: quomodo Selinuntii quondam aureum apium (Selinum) dedicasse dicuntur, & Tenediis securim, à cancriis qui apud eos nascuntur ad locū cui Asterium nomen,

ὡς τε σύμβολον ἢ ᾠδῶσμον εἶναι τῆς πόλεως. ὡς ἂν ἀμέλει Σελινουῖοι ποτὲ χρυσοῦ σέλινον αἰατῆνα λένονται, καὶ Τενέδοι τὸν πέλεκυν ἀπὸ τῆς κερκίων τῆς γιορμῶν ἀπὸ τὸ καλυμνὸν ἀφείλον παρ' αὐτοῖς.

A ὁ δὲ ἀληθεῖ τεκμηρίω χρῆται τὸ πρῶτον ἔπισημαίνοντος, μὲν τὸ εἰπεῖν γιορμῶν, πρῶτα τῆς ἀπειρίας φερούσης καὶ ὁ μὲν εἰ κἀζων καλῶς, ὃν ἀρίστον μάρτυρα ἀνηγόρευκεν ἢ παροιμίαι, ἰχθυοσκοποιῶντι καὶ εὐδύοντι ἀφ' ἧς τῆς ἀλόγων τὸ μέλλον ὁμοίως ἔστι Σίβυλλα δὲ αὐτὰ καὶ βάκχιδες ὡς ἂν εἰς πόντον ἀτεκμήτως τὸν χρόνον κατέβαλον καὶ διέσπειραν ὡς ἔτυχε πᾶσι τοῖσιν ὀνόματα καὶ ῥήματα παθῶν καὶ συμπωματάων. οἷς γιορμῶν οὐκ ἔστι τῆς ὁμοίως ψευδὸς ἔστι τὸ νῦν λεγόμενον, καὶ ὑπερὸν ἀληθῶς, εἰ τύχοι, γήνηται. πιαῦτα τὸ Βοήθου διελθόντος, ὁ Σεραπίων, Δίκαμον (ἔφη) τὸ ἀξίωμα πᾶσι τῆς οὕτως λέγει Βοήθου ἀορίτως καὶ αὐτοδέτως λεγόμενον· εἰ νίκη στρατηγῶν πρῶτον, νενίκηκεν· εἰ πόλεως ἀνείρεσις, ἀπόλωλεν. ὅπου ὁ ἕκτονος λέγεται τὸ γιορμῶν, ἀλλὰ καὶ πῶς καὶ ποτὲ καὶ μὲν τὴν μετὰ τίνος, ἐκ ἑστίν εἰκασιμὸς τῆς τάχα γιορμῶν, ἀλλὰ τῆς πρῶτος ἐσομῶν πρῶτον ἡλώσις, καὶ ταῦτα ἔστιν εἰς τὴν Ἀγνοιάς χολότητα,

Φράζο δὲ Σπάρτη, καὶ ἂν μετὰ λαυχοῦ εὐδοῖα,
Καὶ σθένος ἀπὸ ποδῶν βλάψη καλὴ βασιλεία.

Διὸν γὰρ μόχθοι σε κατασχέσουσι ἀελπιοί,
Φησὶ βροτὸν τ' ἐπὶ κύμα κυλινδομένη πολέμοιο.

καὶ τὰ πᾶσι τῆς νῆος πάλιν, ἡ αἰὶν κεν ἢ πρὸς θῆρας καὶ θηρασίας θάλασσα· καὶ πᾶσι τὸν Φιλίππου καὶ Ρωμαίων πόλεμον.

Ἀλλ' ὅποτε Τρώων ἡμεῖς καὶ ἄρθε γήνηται
Φοινίκων ἐν ἀγῶνι, τὸ τ' ἔσεται ἔργα ἀπίστα·

Πόντος μὲν λάμψη πῦρ ἀσπετον, ἐκ δ' ἕρεανῶν
Πρηστῆρες μὲν αἶψα ἀφ' ἑκείνου αἰετοῖσι

Ἀμμιγασίω πέτρα, ἢ ὅτι σπείζεται αὐτῆ,
Οὐ φατὸς δὲ θεοῖσι νῆος, καὶ χείρονες ἀνδρες

Χερσὶ βισαμῶν, τὸν κρείσσονα νικήσουσι.

τὸ γὰρ εἰς ὀλίγα χρόνα Ρωμαίοις τε Καρχηδονίων πρῶτον νέου κατὰ πολεμῆσαντας Ἀνίβα, καὶ Φιλίππου Αἰτωλοῖς συμβαλόντα, καὶ Ρωμαίοις μάχη στρατηγῶν, καὶ τέλος ἐκ βυθοῦ νῆσον αἰαδιῶν μετὰ πρὸς πολλοῦ καὶ κλύδωνος ἐπιζέσαντος, ὅτε αἰετοῖσι πῶς ἀπῆντησεν ἄμα πᾶσι καὶ σπείζεται καὶ τῶν αὐτομάτως, ἀλλ' ἢ τὰς εἰς ἐμφάνει τὴν πρῶτον καὶ τὸ Ρωμαίοις πρὸς ἑτῆς ὁμοῖοι πεντακροσίων πρῶτον τὸν χρόνον ἐπὶ ἅπαντα τὰ ἔθνη πολεμήσουσι ἄμα· τὸ γὰρ ἡμεῖς τὸ πολεμῆσαι τοῖς οἰκέταις ἀποσῶσιν. ἐπὶ τῶν γὰρ ἔθνεσιν ἀτεκμήτως, ὁ δὲ τυφλὸν, ἀμφότε τὴν χίλιον ζητεῖν ἐν ἀπειρία ὁ λόγος· ἀλλὰ πολλὰ τῆς πείρας ἐπέχουσι δίδουσι, καὶ δεικνύουσι τὴν ὁδὸν ἢ βαδίζει ὁ περὶ μῶν. ἔγδ' οἱ μὲν πᾶσι ἔφη ὅτι μετὰ πύτων ὡς πρῶτον ἔθνη σπείζεται καὶ τῶν αὐτομάτως. ἐπεὶ τί καλὴ ἔπειρα, ὡς ὅτε ἐνεαφῆται κυρίας ἡμῶν Ἐπίκουρος ὁ Βόηθου δόξας ἀλλ' ἀπὸ τύχης καὶ αὐτομάτως οὕτω πρὸς ἡμῶν τῆς γενομένων σπείζονται, ἀπετελέσθη τὸ βίβλιον; ἄμα δὲ τῶν λεγόμενων πρῶτον μὲν. ἐπὶ τῶν Κορινθίων οἴκα τὸν φοινίκα θεωροῦσι τὸ χαλκῶν, ὡς ἂν ἐπὶ λοιπὸς ἔστι τῆς αἰατημάτων, οἱ πᾶσι τὴν ῥίζαν ἐπιτορνοῦσιν βιάσασθαι καὶ

E ὕδροι θαῦμα τὰς Διογρητιῶν παρῆχον, ἀμέλει ὅτι καὶ ἡμῶν. ἔτε γὰρ φοινίξ, ὡς ἔπειρα δένδρα, λιμναῖον ἔστι καὶ φίλυδρον ἔστι φυτὸν, οὐτε Κορινθίοις τὴν βιάσασθαι πρῶτον ἔθνησιν,

F ὕδροι θαῦμα τὰς Διογρητιῶν παρῆχον, ἀμέλει ὅτι καὶ ἡμῶν. ἔτε γὰρ φοινίξ, ὡς ἔπειρα δένδρα, λιμναῖον ἔστι καὶ φίλυδρον ἔστι φυτὸν, οὐτε Κορινθίοις τὴν βιάσασθαι πρῶτον ἔθνησιν,

μοιοι γδ, ως εοικεν, εν τω γελοντι τυπον πελεκεως εχουσι. και μιν αυτω γε τω θεω κρεακας και κυκνοις και λοκοις κη ιερακας και πρυτα μαλλον η αυτα ει) παρσιφιλη τα ημεια νομιζουμι. ειποντος δε του Σεραπιου οτι τω δε υγρων ηνιζατο εσφιν τω ηλιου και γενεσιν και αιαθυμιασιν ο δημιουργος, ειτε Ομηρου λεγοντος ακηκως, Ηελιος δε σπερσσε λιπων περικαλλεα λιμνιω ειτε Αιγυπτιους εωρακως ερχλυ αιατολης παιδιοι νεογονι γραφοιτας επι λωτω κειτεζουμιον γελασας εγω, Ποδ συ παλιν (ειπον) ω χρησε τιω σοφη δδρει παρωταις και υποβαλλεις ατρεμα τω λογα, τα δναιφεις και αιαθυμιασιν; ουχ ωσπερ αι Θεπαιλαι καταγων τιω τελειω και το ηλιον, ως εσπεθεν απο γης και υδατων βλασανιου και ερχουμιου. ο μιν γαρ Πλατων και τον αιθερον, ουρανιον ανωμασε φυτον, ωσπερ εν ριζης ανω της κεφαλης ορθουμιον. υμεις δε του μιν Εμπεδοκλειου καταγελατε, φασκοντος τον ηλιον περ γιν αιακλασει φωτος ουρανιου ημιουμιον, αυτης αιταυται παρσι ολυμπου αταρκετοις παρσιωτοις αυτοι γηγημες ζων η φυτον ελειον σπεφαινετε τον ηλιον, εις βατραχων παπειδα η υδωρ εγγραφοντες. δλλα αυτα μιν εις τιω Στατικη αιαθυμια τεραγυδία τα δε τω χειροτεχιων παρρηγα παρρηγως εζετασωμι. εν πολλοις γαρ εισι κρυφοι. το γ ψυχρον ου πρυταχον και περρηγον εν πεφουλασιν, ωσπερ οτω τον αλεκτρουοια ποιησας επι της χροσ τω Απολλωιος εαθινω υπεδηλωσεν ωραν, και κρη επιουσης αιατολης, ουτως εταυτα τω βατραχου εαειης ωραν φαηλις αι γερονεια συμβολον, εν η κρηπειν αρχεται τω αερος ο ηλιος, και τον χειμωνα διαλειν. ειγε δε και υμας τον Απολλω και τον ηλιον, μη δυθεοις δλ' ενα νομιζειν και ο Σεραπιου, συ γδ (ειπεν) ουχ ουτω νεμζεις; δλλα οει τον ηλιον διαφerein τω Απολλωιος; Εγωγε, (ειπεν) ως τω ηλιου τιω τελειω. δλλ αυτη μιν ου πολλακις εσπε πασιν σποκρυππει τον ηλιον, ο δε ηλιος ομοδι πρυτασ αγουει τον Απολλωια πεποιικεν, σποφρεφων τη αιδησει την διανοιαν απο τω οντος επι το φαινομιον. εν τω του τω εσηγηται ο Σεραπιου ηρετο τι δε τον οικον, ε Κυφελλας τω αιαθεντος, δλλα Κορινθιων ονομαζουσιν. σπορεια δε αιητας εμοι γινω δοκει σποπώντων σκεινων, επιγελασας εγω, Τι δε (ειπον) επι τουτους οιομεθα γινωσκειν η μνημονειν, εν πεπληγμυους πρυτασιν, υμιν μετεωρολεσχουτων; επι περρητερον γε αυτω ηχουμιον λεγοντων, οτι της τυραινιδος καταλυσεως εβουλοντο Κορινθοι και τον εν Πιση χρυσου αιδριατα και τον εταυτα τυπνι σποταυρον επιγεραφαι της πόλεως. Δελφοι μιν οτω εδουσαν, ως διχαον, κη σποεχωρησαν, Ηλειους γ φηνησας εφηφισατο μη μετεχην Ιαμίων. οθεν εσπε δε σκεινου γερονεν Ιαμίων αγωνισης Ηλφος. ο δε Μολιοιδων φονος υφ Ηρακλειου περ Κλεωνας, εσπε εν οστ μεταπιος (ως ενοι νομιζουσιν) Ηλειους τω ερχαζ. ποιαντιον γδ αυτοι παρσηκον ειργην, ει δια τωπο Κορινθιου παρσηκερουκισαν. εγω μιν οτω αυτα ειπον; περ τον Αχαιων και Βρασιδου παρελθουσι οικον ημιν εδειξεν ο εσηγητης χειριον εν ω Ροδωπιδος εκειντο ποτε της εταρας οβελισχι σιδηρε, της (εφη) πόλεως Ροδωπιδι μιν χωρα παρσηκην οπου τα δεικτασ φερουσα καταησεται τω μιαν.

A foli in testa formam securis expressam gestantes. Iam ipsi deo coruos, olores, lupos, accipitres, & quid vis potius quam ranas acceptum esse censemus. Serapio ad hæc cum dixisset, innuisse opificē hoc, Solem nasci & ali ex humore & exhalationibus: siue Homerum is audiisset ita loquentem:

Iam stagnum exoriens Phœbea relinquit amœnum Lampas.

siue Ægyptios vidisset orientē Solē exprimere puerulo qui loto insideret. ridēs ego, Quorsū, inquam, bone vir denuo huc Stoā tu contrudis, ac

B disputationi sensim inflammationes istas & exhalationes inseris: non sicut Thēssalæ mulieres Lunā & Solē cœlo deuocas, dum hinc à terra oriri & vegetari eos ais? Nam Plato quidem ipsum hominē appellauit plantam cœlestem, quasi à radice superne capite erectum. Vos autem Empedoclem deridetis, qui dixisset Solem cum in terra luminis reflexu cœlestis exstitisset, rursus resplendentem

Intrepido vultu cœli conuexa tueri.

C & ipsi interim Solem facitis animal terra natum aut palustrem plantam, eum que ranarum patriæ & aquæ accensetis. Verum hæc nos in Stoicam tragediam differamus. quæ vero artifices obiter præter institutum fecerunt, nos quoque obiter & aliud agentes examinemus. Sunt quidem in multis elegantes: sed ineptias & curiositatem non ubique euitant: sicut ergo qui gallum super manu Æsculapii pinxit, matutinum voluit significare tempus, & Solis ortum appetentem: ita hæc ranas aliquis possit vernæ tempestatis symbolum interpretari, quando Sol acri dominari, & hyemem discutere incipit. siquidem de vestra sententia Sol & Apollo non duo dii, sed vnus sunt habendi. Tu vero, aiebat Serapio, non idem sentis, sed Apollinem à Sole alium esse censēs? Omnino, inquam, sicut Luna à Sole differt. verum Luna neq; sæpe, neq; omnibus Solem occultat. Sol autem fere apud omnes homines vt ignoretur Apollo effecit, se su intelligentiā auertēs ab eo quod est ad id quod apparet. Deinde Serapio ex enarratoribus quesit, Cur domum non Cypseli qui de

D dicauit, sed Corinthiorum nominent. Qui cum tacerent, quia (puto) causa quam redderent destituebantur, ipse renidēs: Quid vero, inquam, putamus istos iam scire aut meminisse, stupefactos plane nostro de cœlestibus rebus garritu. Ante quidem eos audiimus dicere, tyrannide euerfa voluisse Corinthios & auream Pisæ statuam, & eum qui hæc est thesaurum vrbi suæ transcribere. Atq; id Delphos, vt iustum, concessisse. Eleos, quod invidissent eam ipsis gloriam, decreto Corinthiorū fuisset Isthmia festiuitate prohibitos: quare postmodo nullus Eleorum Isthmia certauit. Quod autem Molionidæ ab Hercule apud Cleonas sunt occisi, id nihil fecit ad excludendum Eleos, quod nonnulli opinantur. contra enim ipsis conueniebat arcere, si ea de causa Corinthios offendissent. Hæc ego tum dixi. Cum autem Acanthiorum & Brasidæ thesaurum nobis transeuntibus nobis

E interpretes locum monstraret, in quo ferrei obelisci Rhodopidis meretricis quondam fuerant sit: succensens Diogenianus, Fuit omnino, aiebat, eiusdem ciuitatis Rhodopidi locum præbere, quo decimas suarum mercedum deponeret, dyscheranias ο Διογηνιαός, Ην αρα της αυτης

F

ἔρη χρυσῶ δ' ἄρα πέρι φαιάς· ἐπὶ δὲ μάλλον Ἐρετριεῖς καὶ Μαγνητας, αἰθερόπων ἀπαρχαῖς δωρησαμένους τὸν θεόν, ὡς καρπῶν δοτῆρα, καὶ πατρῶον καὶ χυμένον καὶ φιλῆν θεσπῶν ἀπαρχαῖς ἢ Μεγαρεῖς, ὅτι μοῖαι σχεδὸν ἐταῦτα λόγχῃ ἐχόντα τὸν θεὸν ἔρησαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἡ δὲ Ἀθηνάους μετὰ τὰ Περσικὰ τὴν πόλιν ἔχοντες αὐτῶν, νικησάντες δ' ἔβαλον. ὕστερον μὲν τι πληκτερον ἀέθησαν τὰ θεῶ χρυσοῦ ἔπισησάμετες, ὡς εἶοικε, σκυθῶν λέγοντι πρὸς τῆς λύρας, ἡ ἀρμόζειται Ζηνὸς Διείδης Ἀπόλλων, πᾶσαι δὲ χεῖρὶ καὶ τέλος συλλαβῶν· ἐχθρὸν δὲ λαμπερὸν πληκτερον ἡλίου φάος. ἐπιβάλλοντος ἢ τοῦ Σεραπίου εἰπεῖν πρὸς τῶν, ὁ ξείνος, Ἡ δὲ μὲν (ἔφη) ὁ ποιῶν ἀκροῦσθαι λόγων, ἐμοὶ δὲ ἀναγκασθῆναι τὴν πρὸς τὸν ἑσπέρῳ ἑσπέρῳ ἀπαρχῆσαι πρὸς τῆς ἀγίας ἢ πέπαυκε τὴν Πυθίαν ὡς ἔπειτα καὶ μετρίῳ δόμοις ἠασίζουσιν. ὥστε, εἰ δοκεῖ, τὰ λαμπρότερα τῆς θεῆς ἑσπέρῳ, πρὸς τῶν ἀκούσων, ἐταῦτα καλίστα τε. οὐ γὰρ ἔστιν ὁ μάλιστα πρὸς τὴν πρὸς χρυσοῦ πῖστιν ἀπὸ ἀγίων λόγος· ὡς δυοῖν θάτερον, ἢ τῆς Πυθίας τὰ χεῖρῳ μὴ πελαγούσης ἐπὶ τὸ θεῖον ἔστιν, ἢ τῆς πνύματος πόρτα πασιν ἀπὸ σπέρματος, καὶ τῆς δυνάμεως ἐκλεισπίγας. πρὸς ἐλθόντες οὖν ἐπὶ τῆς μεσημβριῶν καθεζόμεθα κρητῶν νεῶ πρὸς τὸ τῆς γῆς ἱερόν. τότε ὕδωρ ἀποδύονται

ὥστε δῖος εἰπεῖν τὸν Βόηθον ὅτι καὶ ὁ τόπος τῆς ἀπορίας συνεπιλαμβάνεται τῶν ξένων. Μουσῶν γὰρ ἡ ἱερόν ἐταῦτα πρὸς τὴν ἀναπνοῦ τῆς ἰάματος, ὅθεν ἐχρῶντο πρὸς τῆς λαοῦ τῶν ὕδατι πύργῳ, ὡς φησι Σιμωνίδης, Ἐῖθα χερσὶ ἑσπέρῳ εἰρύεται τε Μοῦσαι καλλιχέρον ὑπὲρ τῆν ἀγίων ὕδωρ. μικρῶν δὲ πρὸς ἑρῶτερον αὐτῆς ὁ Σιμωνίδης, τὴν Κλειῶ πρὸς πῖστιν ἀγίων ἐπισησῶν, χερσὶ ἑσπέρῳ (φησι) πολὺ λίσσον δὲ αἰὼν τε ἔστιν ἀχρυσόπεπλον

ὡς δὲ ἀμβροσίαν ἐκ μυθῶν. ἑσπέρῳ ὕδωρ. ἐκ ὀρθῶς οὖν Εὐδόξος ἐπίσησε τῆ. Στιγῆς ὕδωρ πρὸς καλεῖσθαι πεφῆνασι. τῆ δὲ μούσας ἰδρύσασθαι παρ' ὄρους τῆς μεδικῆς καὶ φύλακας αὐτῶν πρὸς τὸ ἰάμα, καὶ τὸ τῆς γῆς ἱερόν, ἢς λέγεται ὁ μαντεῖον ἑσπέρῳ τὴν ἐν μέτροις καὶ μέλεσιν χρυσοῦ ἀγία. ἐνοῖοι δὲ καὶ πρὸς τὸν φασιν ἠράδον ἐταῦτα μέτρον ἀχρυσόθῳ, Συμφέρετε πρὸς οἰωνοῖ, κηρῶν τε μέλισσαι, ὅτι ὡς τῶν ἐπισησῶν ἡμεῖς ἀποδύειν ὁ σιμῶν. ὁ Σεραπίων, Ἐπεικέτεσθαι ταῦτα (εἶπεν) ὡς Βόηθῆ καὶ μοιικῶτεσθαι. δεῖ γὰρ μὴ μάχεσθαι πρὸς τὸν Θεῶνα, μηδὲ ἀειρεῖν μετὰ τῆς μεδικῆς ἄμα τὴν πρὸς οἰωνοῖ καὶ τὸ θεῖον, ἀλλὰ τῶν ἑσπέρῳ ἡμεῖς ἀποδύειν δόχῳ τῶν λύσῆς ἐπισησῶν· τὴν δὲ ἀπὸ καὶ παπειον μὴ πρὸς ἑσπέρῳ πῖστιν. Ὁρθῶς (ἔφη ἐγὼ) λέγῆς ἀειρεῖ Σεραπίων· ὅθεν γὰρ φιλοσοφία ἀπεγινώσκεισθαι ὡς ἀνηρημένην πρὸς τῶν καὶ διεφθῶσαι, ὅτι πρὸς ἑσπέρῳ μὲν ἐπὶ ποιήμασιν ἔξεφῶσθαι οἱ φιλόσοφοι τὰ δόγματα καὶ τῆς λόγῳ, ὡς πρὸ Ὁρθῶς καὶ Ἡσιόδου καὶ Παρμενίδης καὶ Ξενοφάνης καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Θαλῆς· ὕστερον ἢ ἐπαύσαντο καὶ πέπαυται χερσὶ μὲν μέτροις πλῆθ' οὐδ', ἀλλὰ οὐδὲ αὐτῆς εἰς φιλοσοφία ποιητικῆ κατέστιν, ὅρθῳ καὶ ἡμεῖς ἐγκελευσθῶν τῶν νεοῖς. ὅθεν ἀερεσθῶν ἀδδοτέσθαι ἐποίησαν οἱ πρὸς Ἀείσαρχον καὶ Τιμόχαριν καὶ Αἰετοῦλλον καὶ Ἰππαρχον, καταλογάδην γράφοιτες, ἐν μέτροις πρὸς ἑσπέρῳ Εὐδόξου καὶ Ἡσιόδου καὶ Θαλῆος γράφοντων,

A qui aureas messes huc miserunt. magis etiam Eretrientes ac Magnetes qui hominum primitiis Deū donauerunt, ut frugum datorem, paternum, genitalem, ac humanum. Megarenses autem culpo, quod foli fere Deum hac hastatum posuerunt, de pugna, qua post bellum Persicum Athenienses, qui urbem ipsorum obtinebant, victos eiecerunt. Postea quidem temporis aureum Deo plectrum dedicauerunt: obtemperantes, ut apparet, Scythino, qui sic de lyra scripsit:

Concinnat hanc Apollo filius Iouis Formosus, initia, finesque omnes continens, Plectrumque, splendidum Solis radios habens.

B Hæc cū Serapio aggredetur aliquid de istis dicere, hospes: Lucundū quidem, inquit, est huiusmodi audire sermones. me autem necessitas cogit primū propositum reposcere de causa, cut Pythia desierit heroico aliisque carminibus oracula edere. Itaque, si vobis est volentibus, reliquū spectaculi in aliud reiicientes tempus, huc adlideamus, eaque de re commentemur. Nam hæc potissimum ratio est, quæ oraculo fidem derogat: quod alterutrum horū videtur esse, aut Pythiam non accedere ad locum in quo numen est, aut spiritum profus extinctum esse, & vim defecisse. Circumeuntes ergo cōsedimus in meridianis sedilibus templi, pone fanum Telluris: in aquam contuentes, ut statim dixerit Boethus, ipsum locum hospitis dubitationi patrocinari. Erat enim ibi ad laticum expirationem delubrum Musarum. vnde & ad libationes aquam fumebant, ut ait Simonides.

Vnde pollubris manuum latex pulcricomarum Musarum sursum hauritur.

C rursusque idem paululum exquisitius, Cleonem vocans castam procuratricem, ait *Malluorum optabilis, rara, & veste carens aurea Odorata ex ambrosiis aqua penetralibus.*

D Non recte ergo Eudoxus credidit iis, qui hanc aquam Stygis vocari dixerunt. Musas vero vaticinio collocauerunt adfidentes, eiusque custodes ibi ad aquam & Telluris templum, cuius dicitur ipsum fuisse oraculum * numeris & carmine contentam diuinationem. Quidam etiam primum heroicum versum ibi aiunt auditum:

Congerite huc pennam volucres, & apes sua mella.

* quando obnoxia Deo facta amisit maiestatem. Tū Serapio: xquiora, inquit, hæc Boethe, & musis magis congruentia. Non enim repugnandum est Deo, neque simul cum vaticinio providentia & numen tolli debent: sed quærendæ sunt eorum quæ aduersari videtur solutiones, interim pia & à maioribus ad nos propagata persuasio non est prodenda. Recte dicis, inquam ego, optime Serapio. Nam philosophiam quoque non ideo pro deplorata habemus profus aut corrupta, quia antiquitus carmine suas sententias philosophi proferebant, ut Orpheus, Hesiodus, Parmenides, Xenophanes, Empedocles, Thales: postea vero desierunt versibus uti, te demto: cuius opera rursus in philosophiam poetica se ingerit, adolescentibus classicam ingenue canens. Neque astrologiam contempnitiorem reddiderunt Aristarchus, Timocharis, Aristyllus, Hipparchus soluta oratione eam describentes: cum de ea ante carmine scripsissent Eudoxus, Hesiodus, Thales,

F

fi quidem is autor vere est eius que ipsi inscribitur astrologiæ. Pindarus quoq; de modo cantilenæ neglecto sua ætate dubitare se fatetur, & mirari quod * Non enim iniquum est aut absurdum, causas querere huiusmodi mutationum: iniustum vero est artes ipsas & facultates abolere, si quid in iis mutatum sit. Sub hæc Theo. Atqui isthæc, inquit, magnas re vera mutationes & innouationes passa sunt: oracula multa etiam dudum profsa oratione sunt edita, ac de rebus ea haud leuibus. Lacedæmoniis, vt scribit Thucydides, de bello contra Athenienses oraculum scitantibus Deus victoriam pollicitus est, seque vocatum & non vocatum auxilio futurum. Et Pausaniam si non reducerent argentea * collectum ire. Atheniensibus de expeditione in Siciliam consulentibus mandauit, vt antistitam Mineræ quæ Erythris erat, ducerent. Ei nomē erat Hefychia, quod significat quietē: & cessare ipsos ac quiescere Deus volebat Denomeni Siculo de filiis oraculum petenti, respondit tres tyrannidem gesturos: cumq; subiecisset Denomenes, Quæ res nimirum Apollo domine iis vertet male, Respondit Deus, id quoque se ei dare ac promittere. scitis autem, Gelonem, aqua intercute: Hieronem, calculo renum, diuexatos, tyrannidem gefsisse. tertius Thrasybulus bellis seditionibusque conflictatus, imperio, quod non diu tenuit, eiectus fuit. Procles Epidauri tyrannus cum alios multos crudeliter nefarieque necauit: tum Timarchū, quem Athenis venientem cū pecunia hospitio comiter exceperat, interfecit: cadauerq; eius storea inuolutum in mare abiecit, vsus ad hæc Cleandri Æginetæ opera, aliis ignorantib. Postea rebus ipsius conturbatis huc misit Cleotinum fratrem arcane consulturum de exsilio & migratione. Huic respondit Deus, Fugam se eo & migrationem Procli cōcedere, quo is stoream deponi ab Ægineta hospite iussisset, aut quo ceius cornu abiicit. Intelligens itaque tyrannus, sibi à Deo imperari vt vel in mare demergeret seipsum vel defoderet, (nam cerui cornua delapsa in terram defodiendo tollunt è medio) paululum temporis exspectauit: deinde rebus plane pessum euntib. profugit. nacti aut eū amici Timarchi interfecerunt, cadauerque in mare proiecerunt. Quod vero maximum est, rhetræ illæ, secundum quas Lacedæmoniorum temp. Lycurgus composuit, soluta oratione ei datæ sunt. Iam cum Alyrius, Herodotus, Philochorus, & Ister, qui maxime in id incubuerunt vt carmine dicta oracula conscriberent, oracula etiam profsa oratione edita retuleriat: Theopompus, quo nemo hominum diligentius oraculi huius res scrutatus est, vehemēter eos reprehendit, qui putarent istis temporibus Pythiam carmine non respondisse: & cum demonstrare vellet suam deinde sententiam, admodum pauca oracula potuit proferre: quia nimirum reliqua iam tum soluto sermone ederentur. Nonnulla tamen hodieq; carmine redduntur: quorum causa etiam rem celebrem fecit. Est in Phocide templū Herculis mulierum oforis, & statutum vt sacerdos toto anno mulieribus se abstineat. ira q; fere senib. id sacerdotium committitur. Tamen paulo ante tempore adolescens non malus, & liberali ingenio, id munus occepit, puellam quandā tū amans.

A εἴθε Θαλῆς ἐποίησεν, ὡς ἀληθῶς εἶπεν πλὴν αὐτῶν ἀναφροσύνην ἀστρολογίαν. Πίνδαρος δὲ καὶ πρὸς Ἐσθίου μελαφρίας ἀμελεῖ μέρους καθ' αὐτὸν ἀπορεῖν ὁμολογεῖ, καὶ θαυμάζει ὅτι οὐθὲν γὰρ ὅστι δεινὸν ὁδὸν ἀποπον ἀπίας ζητεῖν τῶν ποιῶτων μεταβολῶν. ἀπαρεῖν ὃ τὰς τέχνας καὶ τὰς δυνάμεις, ἀντικινηθῆναι καὶ πρὸς ἀλλήλας ἢ τῶν αὐτῶν, ἢ δίκαιον. Ἐπολαβὼν ὃ ὁ Θεῶν, Ἀλλὰ ταῦτα μὴ (εἶπεν) μεγάλας ἐξήκε παρ' ὄντι πρὸς ἀλλήλας καὶ κακοποιίας. τῶν ὃ ἐν ταῦτα πολλοὶς καὶ τότε καταλογάδιον ἐκφροσύνης καὶ πρὸς τραγμάτων ἢ τῶν τυχόντων. Λακεδαιμονίοις τε γὰρ (ὡς Θουκυδίδης ἐξήρησε) πρὸς τὸ πρὸς Ἀθιναίοις πολέμου χρόνοις, ἀεὶ λευκὴν καὶ κέρτος, καὶ βοηθήσειν αὐτὸς καὶ πρὸς ἀκαλούμενος καὶ ἀπὸ ἀκλήτος, καὶ Γαυσανίαν εἰ μὴ καταγάρουεν ἄεθρα συλλέξειν. Ἀθιναίοις πρὸς τὸ ἐν Σικελία μέρτι θορύβοις στρατείας πρὸς ἑταίρους πλὴν δὲ Ἐρυθρῶν ἰερεῖαν ἀγάγειν τῆς Ἀθιναῶν. ἐκαλεῖτο ὃ Ἡσυχία ὁ γυνάμων. Δεινομόροις ὃ τῶν Σικελιώτου μέρτι θορύβος πρὸς τῶν ἡέων, ἀεὶ λευκὸς ὡς οἱ βεῖς τυραννήσουεν. Ἐποτυχόντος ὃ ὁ Δεινομόροις, οἱ μὲν ἄλλοι γὰρ, ὡς δὲ ἄποτα Ἀπολλων, καὶ τῶν ὄσι (ἔφη) διδόναι καὶ πρὸς ἀναρεῖν. ἴσθε πίνω ὅτι Γέλων μὴ ὑδρωπιῶν, ἴερον ὃ λιθῶν ἐτυραννήσουεν ὃ τῶν τρίτος Θρασύβουλος ἐν σάσει καὶ πολέμοις χρόνοις οὐ πολὺν ὄξέπεσε τὸ ἀεθρῆς. Περικλῆς πίνω ὃ Ἐπιδαύρου τυραννὸς ἄλλοις τε πολλοὶς ὡμῶς καὶ πρὸς ἀνόμους ἀεὶ λευκὸς, καὶ Τίμωρον ἀπ' Ἀθιναῶν πρὸς ἀκαλούμενος μὲν χρόνοις πρὸς αὐτὸν Ἐποδδὲ ἀκαλούμενος καὶ φιλοφρονηθεῖς ἀπεκτείνε, καὶ ὁ σῶμα κατακόντισεν ἐμβαλὼν εἰς φορμόν. ἔπειτα ὃ ταῦτα ἔξε Κλεόδορος τῶν Αἰγινητῶν, τῶν ἄλλων ἀγροικῶν. Ἐπειτα ὃ τῶν τραγμάτων αὐτῶν παραπορεύων, ἐπεμψεν ἐν ταῦτα

D Κλεόδορον τὸ ἀδελφὸν ἐν ἀπορρήτῳ μέρτι πυσόμενον πρὸς φύγῆς αὐτῶν καὶ μεταστάσεως. ἀεὶ λευκὸν οὖν ὁ θεὸς διδόναι Περικλεῖ φυγῆναι καὶ μεταστάσιν ὅπως τὸ φορμόν ἐκέλευσε καταθέσθαι τὸν Αἰγινητικὸν ξένον, ἢ ὅπου ὁ κέρτος ἀποβάλλει ὁ ἔλαφος. σὺν οὖν ὁ τυραννὸς ὅτι κελύβη καταποντίζαν αὐτὸν ἢ καταρύπτειν ὁ θεός, (οἱ γὰρ ἔλαφοι καταρύπτουσι καὶ ἀφανίζουσι κατὰ τῆς γῆς, ὅταν ἐκπέσῃ ὁ κέρτος) ἐπέχεν ὀλίγον χρόνον, εἶτα τῶν τραγμάτων πρὸς ἅπαντας μορφήν ἀκαλούμενος, ὄξέπεσε. λαβόντες ὃ αὐτὸν οἱ τῶν Τιμωρου φίλοι καὶ ἀφρονηθεῖς, ὄξέβαλον τὸν νεκρὸν εἰς πλὴν θάλασσαν. ὁ δὲ ἐστὶ μέγιστον, αἱ ῥήσασ δὲ ὧν ἐκφροσύνη τῶν Λακεδαιμονίων πολιτείας Λυκούργος, ἐδόθησαν αὐτῶν καταλογάδιον. Ἀλυρίου πίνω καὶ Ἡροδοτου καὶ Φιλοχόρου καὶ Ἰστρου, τῶν μάλιστα τὰς ἐμμέτρους μαρτυρίας φιλοτιμηθέντων σεωραγαγῆν, ἀλλὰ μέγιστον χρόνοις γεγραφότων, Θεόπομπος ὁ δεινός ἦτον ἀνδρῶν ἐσπουδακῶς πρὸς τὸ χρονηθῆναι, ἰσχυρῶς ἐπιτετήμηκε τοῖς μὴ νομίμοις κατὰ τὸν τότε χρόνον ἐμμέτρα τῶν Πυθίαν διαπίπτειν: εἶτα τῶν βουλευμένων ἀποδείξαι, πρὸς ἅπαντας ὀλίγον χρόνον ἢ ὑπόρηκεν, ὡς τῶν ἄλλων καὶ τότε ἢ ἡ καταλογάδιον ἐκφροσύνης. ἐνοιὸν ὃ καὶ νῦν κατὰ μέτρων ἐκτρέφουσι, ὧν ἕνεκα καὶ πρὸς ἄλλα περιεβήτον πεποιήκε. μισθῶν γὰρ Ἡρακλέους ἰερέων ὅστι ἐν τῇ Φωκίδι, καὶ νομίμοις τὸν ἱερωμένον, ἐν ταῖς ἐν αὐτῶν γυναικὶ μὴ ὁμολογεῖν δὲ καὶ πρὸς ἑσῶς ἐπιτεκῶς ἰερεῖς ἀποδεικνύ-

οισι. πλὴν ἐμπερῶσεν ὀλίγον χρόνον νεανίας οὐ ποιητῆς, ἀλλὰ φιλόπομος, ἐρῶν παιδίσκης, ἔλαβε τῶν ἱερωσιῶν.

καὶ τὸ πρῶτον ἰὼ ἐγκρατὴς αὐτῶν, καὶ ἔφυγε πρὸς αἰθέρα
 αἰαπαυομένη ὅτι ποτε μὲν πότον καὶ χρῆσαι πρὸς πε-
 σούσαν διετραχάζατο. φοβούμενος οὖν καὶ παρρησίᾳ, ὅτι
 ὁ μάρτυρον κατέφυγε, καὶ πρὸς τῆς ἀμύρτης ἠρώτα τὸ θεῖον,
 εἴ τίς εἴη τὸ δακλῆσις ἢ λύσις. καὶ ἔλαβε τὸνδε τὸν χρησμὸν,
 Ἄπρτα αἰαγκία συγγράει θεός· οὐ μὲν ἄλλα δοῖς ἀνὴρ
 ὡς σὸς ἐν αἰὲν μέθρῳ θεοπίστει καθ' ἡμᾶς, μάλλον ἀγα-
 πορήσῃ καὶ πρὸς τὴν παλαιάν, ποτὲ μὲν μέθρῳ, ποτὲ δ' αἰὲν μέ-
 θρῶν διδόντων τὰς ἀποκρίσεις. ἐστὶ δ' ὁ σὸς ἐτερον ὡς πᾶσι τῶν ἀγα-
 θῶν, μόνον δὲ ὄρθας καὶ κατὰ τὰς πρὸς τὸ θεῖον δόξας ἐχόμενον, καὶ
 μὴ νομίζω μὲν αὐτὸν ἐκείνον εἶναι τὰ ἐπισημηθέντα πρὸς
 τερον, καὶ νῦν ὑποβάλλονται τῇ Πυθίᾳ τὰς χρησμάς, ὡς πρὸς
 ἐκ πρὸς σωπίων φησὶ γόμῳ, ἀλλ' ὅτις ἄξιον μὲν ἐστὶ ἀγα-
 μακροτέρων εἰπεῖν τι καὶ πυθέσθαι πρὸς τῶν, τὰ δὲ νῦν
 εἰ βραχέως μαθόντες ἀγαθὴν μὲν οὐκ ἔστιν, ὡς σῶμα μὲν ὄρ-
 γάνοις χρῆται πολλοῖς, αὐτὰ δ' ὁ σῶμα πνεύματι καὶ μέρεσι τοῖς
 σῶματος πνεύματι ὄργάνοις θεῶν γέρονεν ὄργάνοις δ' ἀρετῆς μάλι-
 σα μὲν ἀλλ' ὁ χρωμὸν ἢ πέφυκε διδάμῃ, καὶ παρέχον ὁ ἔρ-
 γον αὐτῶν νοήματος εἰ αὐτὰ διδάμῃ, δὲ κινῶναι ὅτι ἔχῃ ὅτι
 δημιουργῶ κατὰ τὸν καὶ ἀπαρτὸν καὶ αἰαμύρτητον, ἀλλὰ μεμ-
 γμένον

καθ' ἑαυτὸν γὰρ ἀδήλον ἡμῖν. ἕτερον δὲ καὶ δι' ἑτέρου φαινόμῳ
 αἰαπίμπλαται τῆς ἐκείνου φύσεως. καὶ κηρὸν μὲν ἔω, καὶ
 χρυσόν, ἀργυρόν τε καὶ χαλκόν, ὅσα τε ἄλλα πλαττομένης
 οὐσίας εἶδη δέχεται μὲν ἰδέαι μίαι ἐκτυπουμένης ὁμοίότη-
 τος, ἀλλ' ὅτι ἄλλω ἀφ' ἑαυτῶν ὁμιμήματα ἀγαθοῦ ἑρ-
 πῆσι, καὶ τὰς ἐκ ἀποπῆσις ὅτι πᾶσι δὲ καὶ κίλοις καὶ πει-
 αωγῆσι φασμάτων καὶ εἰδῶν ἀφ' ἑνὸς εἶδους μυσίας πρὸς
 τυπώσεως καὶ γάρ εἰσι

οὐδὲν οὐτε μάλλον ἰδέαι ἔοικε, οὐτε ὡς ὄρ-
 γάνοις χρῆσθαι φύσει γέρονεν ὅτι πειθέσει σελῶν. λαμ-
 βάουσα δὲ παρ' ἡλίου ὁ λαμπερὸν καὶ πυρῶν, οὐχ ὁ-
 μοίον ἀποπέμπει πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ μὲν αὐτῆ, καὶ χρῶσθαι
 μετὰ βαλεχὶ δυνάμιν ἔχει ἕτερον ἢ δὲ θερμότης καὶ πρὸς
 πασιν δέοιχεται καὶ πρὸς ἀλλοῖσι τὸ φῶς ὑπὸ ἀδνεῖας. οἴ-
 μῃ δ' ἰνῶσκειν ὁ παρ' Ἡρακλείτῳ λέγει μὲν, ὅτι ὄναξ,
 εἰ δὲ μάρτυρον ἐστὶ ὁ ἐν Δελφοῖς, οὐτε λέγει, οὐτε κρύπτει, ἀλ-
 λά σημεῖον. πρὸς λαβεῖν ὅτι τῶν δὲ λεγόμενοις καὶ νόσον
 τὸν ἐν αὐτῷ θεῶν χρωμὸν τῇ Πυθίᾳ πρὸς ὅψιν, πρὸς ἀ-
 κελῶν, καθὼς ἡλίου χρῆται σελῶν. δείκνυσι δὲ σῶματος
 ἀπὸ τῆς καὶ ψυχῆς

ἡσυχία ἀγῆν. μὴ διδάμῃ δὲ τὰ κινουῦντι
 παρέχον αὐτῷ ἀκίνητον δὲ αὐτῆς κατὰ τὸν, ἀλλ' ὡς πρὸς
 ἐν σάλῳ φαίνουσαν αὐτῷ καὶ συμπλεχόμενον τοῖς ἐν αὐτῇ
 κινήμασι καὶ πάσιν ὅτι πρὸς ἀποπῆσις. ὡς γὰρ οἱ δῖοι τ' ἅμα κύ-
 κλα κατὰ φερομένων σωματίων ἐκ ὅτι κεραιτῆσι βεβαίως,
 ἀλλὰ κύκλω μὲν ὑπὸ ἀνάγκης φερομένων, κατὰ τὸ φύσιν
 ῥεπόντων, γίνεται πρὸς ἀμφοῖν πρὸς ἀνάγκης καὶ πρὸς ἀποπῆσις
 λιγμός, ἔτις ὁ καλὸς μὲν ἐπιδοσιασμός ἔοικε μίξις εἶναι κί-
 νήσεων δυοῖν, τὸ μὲν ὡς πᾶσι τῆς ψυχῆς ἄλλα, τὸ ὡς πέφυ-
 κε κινουμένη. ὅτι γὰρ ἀψύχῃ σῶμασι καὶ τῶν αὐτῶν μόνιμοις ἐκ
 ἐστὶ χηρῶν παρ' ὅτι πέφυκε βιαζόμενον, ὅτι κινῶνται σφαι-
 ρικῶς κύλινδρον, ἢ κύβικῶς, ἢ λυρῶν ἀληθικῶς ἢ σάλπιγγα
 κίταρῆσι. ἀλλ' οὐχ ἕτερον ἢ, ὡς ἔοικε, ὅτι τεχνικῶς ἐκαστῶν χρῆσθαι καὶ ὡς πέφυκεν ἢ που ὁ ἔμψυχον καὶ αὐτοκίνητον,
 ὄρμῃς τε καὶ λόγῳ μετέχον, ἄλλως ἀνὴρ πρὸς τὸ ἑαυτῶν πρὸς ἀρχουσιν ἔστιν ἢ διδάμῃ ἢ φύσιν μεταχέουσα,

A Is cum ab initio continens sui que potens amafi-
 am fugeret, quodam tempore eam, cum ad ipsum
 quieti post conuiuium & choreas deditum irruer-
 ret, confecit. Metuens ergo sibi & turbatus, ad ora-
 culum confugit, quæ fuitq; an aliqua sui peccati
 esset expiatio: hocq; illi datum est oraculum: O-
 mnia necessaria concedit Deus. Enimvero dans
 hoc aliquis, nihil sine numeris hodie responderi,
 magis adhuc dubitauerit de priscis temporibus,
 cum aliquando soluta, interdum numeris adstri-
 cta oratione fata Deus cecinerit. Sed neutrum, mi
 adolescens, à ratione est alienum, modo rectas &

B puras de Deo habeamus opiniones: neq; putemus
 ipsum esse qui olim carmina composuerit, & nunc
 Pythiæ oracula subiiciat, tanquam per laruas ipse
 loquens. Sed rursus par est de his aliquid proli-
 xius differere ac percunctari. In præsentia paucis
 hæc in memoriam reuocemus, quod corpus in-
 strumentis utitur multis, corpore & eius membris
 animus, qui est instrumentum Dei. Est autem vir-
 tus instrumenti ut quam maxime qua fert natura
 eius facultate imitetur utentem ipso, opusque e-
 dat * notionis in ipso potens: ostendere autem
 nequit opifici purum, & motus errorisq; vacuum,

C sed mixtum * Per se enim nobis ignotum est. a-
 liud autem & in alio apparens impletur eius natu-
 ra. Ac ceram quidem mitto, aurum, argentum, æs,
 & quæ alia fingi possunt, excipientia vnam formã
 impressæ similitudinis: aliud autem aliam diffe-
 rentiã imitando apponit. Et in speculis planis ac
 cauis & circum splendentibus simulacrorum ab
 vna forma innumeras effigies. sunt enim * nihil
 neq; speciem magis, neq; ut instrumentum vsur-
 pari natura obsequentius potest, quam Luna. Hæc
 splendorem à Sole accipiens & igneum lumen,
 non simile ad nos demittit, sed cum ipsa mixtum,
 colorem vimq; diuersa nanciscitur: calor etiam
 profus discedit, & præ imbecillitate lumen dese-
 rit. Puto autem intelligi id quod ab Heracleto est
 dictum, Regem cuius oraculum Delphicum est
 neque dicere neque occultare, sed significare. His
 recte dictis adiunge illud & considera, Deum hæc
 Pythia uti ad visum, ad auditum, sicut Sol utitur
 Luna. demonstrat per corpus mortale & animam

D * quietem ducere, non potest autem mouenti
 immobilem se præbere & sibi constantem: sed
 tanquam æstu & fluctibus exagitur ac contur-
 batur motibus qui in ipsa sunt. Sicut enim vertigo
 corporum quæ circulo rotantur deorsum, non
 constanter obtinet, sed circulo delata violenter,
 & natura deorsum vergentia turbidam quandam
 & incertam faciunt volutionem: ita qui enthusias-
 mus vocatur diuinus instinctus, videtur mixtio
 quædam esse duarum motionum, quarum altera
 secundum adfectionem, altera secundum natu-
 ram fit animi. Quando enim animæ expertibus
 corporibus & suo in statu permanentibus contra
 eorum naturam vim hanc inferre non licet, ut Sy-
 lindrum moueas Sphæræ aut cubi in morem, aut
 lyra pro tibia, buccina pro cithara vtaris: neque
 aliter ars vna quauis re uti potest quam eius
 fert natura: multo minus animum motu suo
 sese cientem, ac impetu & ratione præditum aliter
 quã insita ei vis aut habitus ferat, vsurpare possis:

E F

neque vlllo pacto mens musicæ exfors musicæ, litterarum rudis litterate, indocta & inexercitata docte mouebitur. Testem habeo etiam hæc Homerum, qui cum nihil fere effici sine Deo scribat, tamen non facit Deum omnibus ad omnia vntem, sed quolibet ad id, quod eius arti aut facultati congrueret. An non enim vides mi Diogeniane, aiebat, Mineruam cum persuadere aliquid Achæis vult, Vlyfsem ad hoc excitare? cum fœdus confundere, Pandarum quærere? cum Troas in fugam vertere, ad Diomedem se conferre? quia nimirum Diomedes robustus erat & pugnax, Pandarus sagittandi peritus & fatuus, Vlyfles prudens & facundus. Non enim idem sensit Homerus cum Pandaro: si tamen Pandarus autor huius est versiculi,

Deo volente, saligno in vimine nauiges.

sed intellexit aliarum naturarum esse facultates ad alias res: & suo quanq; moueri modo, quantumuis vnicum fit quod omnes mouet. Proinde sicut rem gradiendo destinatum mouens non incitat ad volatum, neque blæsam ad liquide loquendum, neq; tenui voce hominem ad sonorum sermonem: sed Battium etiam propterea puto cum hæc oraculum consulisset, in Africam fuisse missum vt Cyrenam conderet, quia balbus homo & exili voce, ingenio ad regnum gerendum apto erat & ciuili ac prudens. sic Pythia hæc differendi vt quisquam hominum indiferta, alioquin ingenua & vitæ honeste actæ, educata in domo pauperum rusticorum, nihil ab arte aut alia experientia vel facultate secum ferens, in oraculum descendit. Sed sicut Xenophon censet sponsam ita debere in mariti domum venire vt quam minimum viderit, quam minimum audiuerit: ita hæc imperita & ignara tantum non omnium, & vere quod ad mentem atinet virgo, ad Deum accedit. Sed nos Deum credimus erodiis, trochilis, & coruis vti, vt earum auium voce aliquid significet, neque hoc postulamus, vt quia deorum nuncii & præcones sunt, diferto omnia sermone enarrent: Pythiæ vocem & loquelam tanquam è scena volumus non inconditam, non simplicem, sed cum numero, fastu, figmentis, nominum translationibus, & tibix cantu nobis offerri. Quid ergo de antiquis dicemus? Non vnum, puto, sed multa. Primum enim sicut diximus, pleraque illæ etiam soluta oratione pronunciauerunt. Deinde corporum quoque temperies & naturas illud tempus tulit ad poesin procliuiore: quibus statim studium quoddam accidit & alacritas apparatusque animi, & promptitudo gignitur, quæ leui extrinsecus principio & exhortatione facultatis imaginantis opus habeat, qua statim trahantur ad carmen pangendum: non modo, vt Philinus, inquit, astrologi & philosophi, sed etiam in vino copiosiore, aut animi adfectionibus grauioribus, miseratione aliqua aut gaudio oborto dilabuntur ad suaue sonantem vocem, amatoriiisque carminibus & cantilenis libri & conuiuia sunt repleta. Et quod Euripides ait, eum qui ante à Musis fit alienus musicam ab Amore doceri, non hoc vult, facultatem poetices ac musicæ ab Amore ingenerari: sed insitam ac ociose latentem excitari atque calefieri. Alioquin, hospis, dicendum est neminem hodie amare, sed Cupidinem euauisse: quia nemo versibus & cantilenis iocosus, vt ait Pindarus, iaculatur dulcisonos hymnos.

A μουσικῶς κινουῖται τὸν ἄμουσον, ἢ γραμματικῶς τὸν ἀγρῆματον, ἢ λογίως τὸν ἐν λόγοις ἀτεώρητον καὶ ἀνάσκητον, ὅτε ἐστὶν εἰπεῖν. μῦθ' ἔπειν δέ μοι καὶ Ὀμηροῦ, αἰτίας μὲν ἀδύθεοῦ ὁσδὲν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὑποπτήθευμος περαινόμενον, οὐ μὲν πᾶσι πρὸς πρῶτα χρωόμενον ποιῶν τὸν θεόν, ἀλλ' ἐκάστῳ καθ' ἕξει τέχνην ἢ δυνάμιν, ἢ γὰρ οὐχ ὁρᾶς (εἶπεν) ὦ φίλε Διοχρηστέει πῶ Ἀθηνᾶν, ὅτε πείσῃ βούλεται τοῖς Ἀχαιοῖς, τὸν Ὀδυσσεῖα πείσῃ λαοῦσαν; ὅτε συγγέαι πᾶ ὄρκια, τὸν Πάριον ζηπόσαν, ὅτε τρέψασθαι τοῖς Τρῶας ὑπὲρ τὸν Διομήδην βαδίζουσαν; ὁ μὲν γὰρ ἄρωστος καὶ μάχιμος· ὁ δ' ἄλλος καὶ αἰόητος· ὁ δ' ἄλλος εἰπεῖν καὶ φρονίμος.

B οὐ γὰρ εἶχεν Ὀμηροῦ τ' αὐτῶ Πινδαροῦ δέξοιαι, εἴ γε Πίνδαρος ἡ ὁ ποιήσας, Θεοῦ θέλοντος, καὶ ὑπὲρ ῥίπτος πλέοις. ἀλλὰ γίνωσκε ἄλλας πρὸς ἄλλα δυνάμεις καὶ φύσας γεννηθῆναι, ὡν ἐκάστη κινεῖται ἀγαθόφως, καὶ ἐν ἢ ὁ κινουῖται ἀπάσας. ὡς ὅτε οὐδ' ὁ κινουῖται περὶ τὸν οὐδὲν ἀπάσας, ὅσοι τὸν τρωλὸν, ὅσοι δὲ ἀφώνως ὁ ἰσθόφωτον. ἀλλὰ καὶ τὸν Βάτον (οἶμα) ἀγαθὸν ὑπὲρ τ' ῥώμην πείσῃ ἀρόμενον εἰς Λιβύην ἐπεμψαν οἰκιστῶν, ὅτι τρωλὸς μὲν ἡ καὶ ἰσθόφωτος, βασιλικὸς δ' ἡ καὶ πολιτικὸς καὶ φρονίμος· οὕτως

C ἀδύνατον ἀγαθὸν ἀγαθὸν γέρονε μὲν εἶπες ἄλλος ἐπὶ τῶτα νομίμως καὶ καλῶς, καὶ βεβίωκεν ἀπάκτως. γραφεῖσα δ' ἐπὶ οἰκία γεωργῶν πενήτων, οὐτε ἀπὸ τέχνης ὁσδὲν, οὐτ' ἀπ' ἄλλης πρὸς ἐμπειρίας καὶ δυνάμειος ὑπὲρ φρονίμην, καὶ τεισιν εἰς ὁ χρηστέιον, ἀλλ' ὡς ὅτε ὁ Ξενοφῶν οἶεται δεῖν, Ἐλάχιστα τ' ἠμφίω ἰδῶσαν, ἐλάχιστα δ' ἀκούσασθαι εἰς αἰδρὸς βαδίζον, ἔπως ἀπειροῦ καὶ ἀδαῆς ὀλίγη δεινὰ ἀπύτων, καὶ παρθένοῦ ὡς ἀληθῶς τ' ἠψυχῶν τὰ θεῶν σῶεσθαι. ἀλλ' ἡμεῖς ἐρωδιοῖς οἰόμεθα καὶ ἔσχατοι καὶ ἐσχατοὶ χρεῖσθαι φησὶ μοι τοῖς σημεῖοντα τ' θεῶν, καὶ ὅτε ἀξιοδρόμῳ ἢ θεῶν ἀγγελοῖ καὶ κήρυκες εἶσι, λογικῶς ἐκαστὰ καὶ σφῶας φραζῶν, τ' ὅτε Πυθίας φωνῶν καὶ ἀγαθῶν ὡς ὅτε

D ὁ θυμέλης, ὅτε ἀνδρῶν, ὅσοι λιπῶν, ἀλλ' ἐν μέτρῳ καὶ ὄγκῳ καὶ πλάσματι καὶ μετὰ φρονίμῳ ὀνομάτων, καὶ μετ' αὐλοῦ φησὶ μοι μὲν παρέχῃ ἀξιοδρόμῳ. τί οὐ φησὶ μοι τῶ παλαιῶν; ἔχεν, ἀλλὰ πλείονα, οἶμα. πρῶτον μὲν γὰρ, ὡς ὅτε εἶρηται, τὰ πλείστα καὶ κείνη καταλογάδιον ἀπεφθέγοντο. δδύτερον δ' καὶ σωματικῶν ἡ ἐγκε κρείσσις καὶ φύσει ὁ χροῖος ἐκείνος, ἄρωσι πῆ καὶ φροῖν ἐξουσαι πρῶσποιήσιν, ὡς δ' ἄλλος ἐπεγίνοντο πρῶσθυμῶν καὶ ὄρμη καὶ παρῶσθαι, ψυχῆς ἐτοιμότητα ποιῶσαι μικρῶς ἔξωθεν ἀρχῆς καὶ πρῶσθαι τῶ φανταστικῆς δεομένης, ὡς δ' ἄλλος ἔλκεσθαι πρῶσθαι ὁ οἰκίον ἔ μόνον, ὡς λέγει Φιλίνοῦ, ἀφρολόγους καὶ φιλοσόφους, ἀλλ' ἐν οἴκῳ τε πολλῶ καὶ παρῶ γινόμενων, οἴκῳ πρὸς ὑπορρῦέντος, ἢ χρεῖσθαι πρῶσθαι πρῶσθαι ὡλῶσθαι εἰς δ' ὡδὸν

E γῆριον, ἐρωπικῶν τε καὶ ἐπιπλάτω μέτρων καὶ ἀσμάτων τὰ συμπόσια καὶ τὰ βιβλία γραμματικῶν. ὁ δ' Εὐριπίδης ὑπὲρ τῶν διδασκῶν πεινήτω, ὡς ἔρωσ καὶ ἄμουσος ἢ τῶ τῶν ἐνοῆσθαι. ὅτι ποιητικῶν καὶ μουσικῶν ἔρωσ δυνάμιν ὅτε ἐντίθησιν, ἐνυπαρξουσαν ὅ κινεῖ, καὶ ἀνατερμαθῆναι λαογάνουσαν καὶ ἀφροῦσθαι. ἢ μηδένα νῦν ἔρωσ ὡ ἔνε λέγωμεν, ἀλλὰ φροῦδον οἴχεσθαι τὸν ἔρωσ ὅτι μέτρῳ ὁσδὲν ὡδαῖς ῥίμφω παιδιοῖς, ὡς ὅτε Πίνδαρος ἔφη, πρῶσθαι μελιγῆρας ὕμνοισ:

F ὁ θυμέλης, ὅτε ἀνδρῶν, ὅσοι λιπῶν, ἀλλ' ἐν μέτρῳ καὶ ὄγκῳ καὶ πλάσματι καὶ μετὰ φρονίμῳ ὀνομάτων, καὶ μετ' αὐλοῦ φησὶ μοι μὲν παρέχῃ ἀξιοδρόμῳ. τί οὐ φησὶ μοι τῶ παλαιῶν; ἔχεν, ἀλλὰ πλείονα, οἶμα. πρῶτον μὲν γὰρ, ὡς ὅτε εἶρηται, τὰ πλείστα καὶ κείνη καταλογάδιον ἀπεφθέγοντο. δδύτερον δ' καὶ σωματικῶν ἡ ἐγκε κρείσσις καὶ φύσει ὁ χροῖος ἐκείνος, ἄρωσι πῆ καὶ φροῖν ἐξουσαι πρῶσποιήσιν, ὡς δ' ἄλλος ἐπεγίνοντο πρῶσθυμῶν καὶ ὄρμη καὶ παρῶσθαι, ψυχῆς ἐτοιμότητα ποιῶσαι μικρῶς ἔξωθεν ἀρχῆς καὶ πρῶσθαι τῶ φανταστικῆς δεομένης, ὡς δ' ἄλλος ἔλκεσθαι πρῶσθαι ὁ οἰκίον ἔ μόνον, ὡς λέγει Φιλίνοῦ, ἀφρολόγους καὶ φιλοσόφους, ἀλλ' ἐν οἴκῳ τε πολλῶ καὶ παρῶ γινόμενων, οἴκῳ πρὸς ὑπορρῦέντος, ἢ χρεῖσθαι πρῶσθαι πρῶσθαι ὡλῶσθαι εἰς δ' ὡδὸν

Malta oraculis perspicuitate, fides etiam sic muta-
 uit cum aliis rebus: vt cum antiquitus quod infolens
 rarumque esset, planeq; obscuritate & circuitio-
 nibus obductum, plerique sub opinione diuinitatis
 alicuius pauidi venerantur: postea aperte omnia &
 facile, ac sine fastu & figmentis discernere cupien-
 tes, poesin quæ oracula velabat incusauerint. non
 tantum quia aduersaretur intelligentiæ in vero per-
 cipiendo, obscuritatem & umbram dictis admiscens:
 sed quod iam translationes & ænigmata atque ambigui-
 tates, diuinationis quasi quosdam fucos, & effugium
 quibus ea se tueretur si quid secus euenisset, sus-
 pecta haberent. Multos quoq; audiuisse, qui dicerent
 poetas quosdam etiamnum apud oraculum desiderare,
 qui voces exciperent, iisque subito versus & numeros
 tanquam vasa quædam circumplicarent. Taceo quantum
 criminis oraculis attulerint Onomacriti illi, Prodo-
 tæ, & Kynesones, vt qui tragœdiam iis factumque
 superuacaneum apposuerunt * neq; adesse mutationes.
 Maximam poesii infamiam parauerunt circumforanei
 isti & circulatores, & scurræ magnæ Matris deorum
 ac Serapidis vagi: quorum alii ex tempore, alii forte
 quadam ex quibusdam libellis oracula dabant, seruis
 & mulierculis, quas maxime numeri & nomina poetica
 mouerent. Quæ non minima fuit causa, cur poetica
 tanquam communem se quæ videretur præbere impostori-
 bus & præstigiatoribus ac falsis vatibus, tripode &
 veritate arceretur. Non itaq; miror, si veteribus in-
 terdum opus fuit ambiguitate, circuituione, & obs-
 curitate quadam. Neque enim priuatus aliquis profecto
 de emendo mancipio oraculum consulebat, aut de con-
 ducendo opere: sed ciuitates admodum potentes, re-
 gesque & tyranni nihil moderatum cogitantes, Deum
 interrogabant de rebus: quos irritare multa respon-
 dendo eorum voluntatibus aduersa, non erat ex usu
 eorum qui oraculum procurabant. Nam non obtemperat
 Euripidi Deus legem hanc ferenti, Apollinem solum
 canere fata hominibus debere. Ergo cum vtatur
 administris & vatibus mortalibus, quorum eum par
 est curam gerere & custodire eos, ne Deo facti à
 malis interficiantur hominibus: non vult veritatem
 opprimere, sed eius explicationem poesii peruertens,
 velut splendorem varie reflexum & in multas diffi-
 sum partes, duriciemque eius hoc pacto & rigorem
 aufert. Poterant etiam tyranni ignorari, & bella non
 præsentiri. his igitur circumdabat suspiciosa verba
 & ambigua: quorum sententia aliis ignota, con-
 sultentes non falleret, si animum aduerterent.
 Stultissimus itaque est, qui calumniatur & culpat
 quod rebus ita mutatis Deus non quo ante, sed
 alio nobis modo vult prodesse. Porro autem nulla
 maior orationi à poetica utilitas conciliatur, quam
 quod numeris illigata & comprehensa facilius
 memoria tenentur ac seruantur. Antiquis vero
 multa opus fuit memoria, quibus multæ locorum
 notæ, tempora agendi, sacra deorum transmarinorum,
 heroum reliquæ occultæ, difficilesque inuentu,
 & longe à Græcia dissita indicabantur. Nam in
 Chium & Cretinum & * Nesichum & Phalanthum,

A **Μ** δὲ τῆς σαφιλύας καὶ ἡ πίστις οὕτως ἐσρέφετο συμμε-
 παβάλλουσα τοῖς ἄλλοις πρῶτα, ὥστε πάλαι μὲν
 ὄ μὴ σιωήτες μηδὲ κρινόν, ἀλλ' ἀδύξον ἀτεχνῶς καὶ
 ἀπειρασμένον, εἰς ὑπόνοιαν ὁσιότητος ἀιάνθησας ἐκ-
 πλήθεα καὶ σέβασα τοῖς πολλοῖς. ὕστερον δὲ ὁ σα-
 φῶς καὶ ῥαδίως ἕκαστα καὶ μὴ σιωὴ ὄγκω μηδὲ πλάσμα-
 τι μολυβάνειν ἀγαπῶντες, ἠπείαντο τῷ ἀεικλειμύτῳ τοῖς
 χρησμοῖς ποίησιν, οὐ μόνον ὡς ἀπὸ πρῶτου τῆ νοήσεως
 πρὸς ὁ ἀληθῆς, ἀσαφῆ τε καὶ σκιαῖ τῶ φραζομύτῳ
 μινύουσιν, ἀλλὰ ἤδη καὶ τὰς μεταφορὰς καὶ τὰ ἀνι-
 B **Γ** ματα καὶ τὰς ἀμφιβολίας, ὡς πρὸς χυμοῖς καὶ κατὰ
 φυγὰς ἐνδύεσθαι, καὶ ἀιανθρεῖν τῶ πρῶτον πεποιημέ-
 να τῆς μολυβάνει ὑφωρῶντο. πολλῶν δὲ ἡ ἀκρύειν ὅτι ποιη-
 τῆς πινεσ ἀνδρες ἐκδεχόμενοι τὰς φωνὰς καὶ ὑπολαμ-
 βάοντες ἐπὶ καὶ δυνάμει τῶ χρηστέριον, ἔπη καὶ μέτρον
 καὶ ῥυθμοῖς οἷ ἀπεία τοῖς χρησμοῖς ἐκ τῆ πρῶτον
 πρὸς ἀειπλέχοντες. ὀνομακριτοὶ δὲ ἐκείνοι καὶ πρῶτον
 καὶ κινέσωνες ὄσσην ἀίταν ἡνέγκαντο τῶ χρησμοῖς, ὡς
 τρεῖς ῥαδίαν ἀδύξαι καὶ ὄγκω οὐδὲν δεομύτοις πρῶτον
 λέγειν. ὅσδε πρῶτον τὰς μεταβολὰς. πλείστη μὲν τοῖ
 C **Π** ποιητικῆς ἐπέπλησεν ἀδύξαι ὁ ἀγρυπτικῆν καὶ ἀγρυπτικῆν
 καὶ πρὸ τῶ μητρῶα καὶ σερῶπεια βωμόλοχον καὶ πλά-
 νόμων ἡμῶς, οἱ μὲν αὐτόθεν, οἱ δὲ κατὰ κληροῖν ἐκ πινον
 γραμματικῶν χρησμοῖς πρῶτον οἰκέταις καὶ γυναικοῖς
 ὑπὸ τῶ μέρων ἀγρυπτικῆς μάλισα καὶ τῆ ποιητικῆς τῶ
 ὀνοματικῶν, ὄσσην οὐχ ἠκίστα ποιητικῆ δόξωσα κρινῶ ἐμπα-
 ρέχειν ἑαυτῶ ἀπατεῶσι καὶ ῥήσιν ἀιανθροῖς καὶ ψευ-
 δοματικῶν, ὄξέπεισε τῆς ἀληθείας καὶ τῆ τειπέδος. οὐ
 πίνω γαυμάσαι μὲν εἰ διπλῶς πινὸς ἔδει καὶ ἀειανθ-
 γῆς καὶ ἀσαφείας ἔστιν ὅτε τοῖς παλαιοῖς. ὅσδε γὰρ ὁ δεινα
 D **Κ** κατέβαινε μὰ Δία πρὸς ὡνῆς ἀδραπόδου χρηστέριον,
 ὅσδε ὁ δεινα πρὸς ἐργασίας, ἀλλὰ πόλεις μετὰ διωάμε-
 ναι, καὶ βασιλεῖς καὶ τύραννοι μέτερον οὐδὲν φρονοῦτες,
 ἐπετύγχανον τῶ πρῶτον πρῶτον πρῶτον οἷ ἀιάν καὶ
 παρῶν εἰν ἀπὸ πρῶτον πρῶτον ἀβουλήτων ἀκρύοντας, ὄσδε
 ἐλοιτέλει τοῖς πρῶτον τῶ χρηστέριον. οὐ πείθειται γὰρ ὁ θεὸς ὡς πρὸ
 τῶ Εὐεπίδῃ νομοθετικῆ καὶ λέγοντι, Φοῖβον ἀιανθροῖς
 μόνον χρηστέριον. χρηστέριον ὁ δεινα πρῶτον πρῶτον καὶ
 πρῶτον πρῶτον, ὡν μὲν πρῶτον πρῶτον καὶ φυλάττειν ὄσπως
 E **ὑπὸ** ἀιανθροῖς ὄσδε ἀπολοῦν πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον
 ἀφανίσαν μὲν οὐδέ μὲν ὄσδε ἀληθῆς, πρῶτον πρῶτον ὄσδε πρῶτον
 αὐτῶν, κατὰ πρῶτον αὐγῶν ἐν τῆ ποιητικῆ πολλὰς ἀιανθροῖς
 λαμβάνουσιν, καὶ πολλὰ πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον ἀφῆρει ὄσδε
 ἀιανθροῖς αὐτῶ καὶ σκληρῶν. ἡ ὄσδε ἀιανθροῖς καὶ τυραννοῖς ἀιανθροῖς
 πολεμίοις μὲν πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον
 νοίας καὶ ἀμφιλογίας, ἀιανθροῖς ἐπέτερος ἀποκρύπτουσαι ὄσδε
 φραζομύτον, οὐ διεφύλον ἀδύξαι, ὄσδε παρεκρούοντο τοῖς
 δεομύτοις καὶ πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον
 γμάτων ἐτέρων γερνύτων, εἰ μὲν κέτι τὸν αὐτὸν ἡμῶν ἔσπον
 ἀλλ' ἔτερον οἶεται δεῖν βοηθεῖν ὄσδε ἐγκυκλιῶν καὶ συκρυφαί-
 F **τῶν**. ἐπὶ πίνω οὐδὲν ἀπὸ ποιητικῆς λόγῳ χρηστέριον
 ὑπὸ ἀρχῆ, τῆ δὲ πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον
 κέντα μάλλον μνημονεύεσθαι καὶ κρατεῖσθαι. τοῖς μὲν οὖν τότε πολλῶν ἔδει μνήμῳ παρεῖναι. πολλὰ γὰρ ἐφῶ-
 ζετο καὶ πόπων σημεῖα καὶ πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον
 ἀίρετοι μακρῶν ἀπῶντος τῶ Ελλάδος. εἰς γὰρ ὁ Χίον καὶ Κρήτιον καὶ
 Νήσιον καὶ Φάλαγρον,

* Nesichum & Phalanthum, κέντα μάλλον μνημονεύεσθαι καὶ κρατεῖσθαι. τοῖς μὲν οὖν τότε πολλῶν ἔδει μνήμῳ παρεῖναι. πολλὰ γὰρ ἐφῶ-
 ζετο καὶ πόπων σημεῖα καὶ πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον πρῶτον
 ἀίρετοι μακρῶν ἀπῶντος τῶ Ελλάδος. εἰς γὰρ ὁ Χίον καὶ Κρήτιον καὶ Νήσιον καὶ Φάλαγρον,

ædificiorum autem & Amphictyonicorum apparatum elegantia videtis nimirum ipsi pleraque iis adiecta, quæ antehac non erant, multa eorum quæ iam ruinam traherent & pessum irent refecta. Sicut vero arboribus fecundis aliæ suppullulant: ita etiam iuxta Delphos pubescit & adolescit Pylæa ob copiam eorum quæ hæc sunt figuram adepta formamque & ornatum templorum, curiarum, aquarumque lustralium, quanta mille ab annis præcedentibus non habuit. Equidem ad Galaxium Bœotiarum qui habitant, abundantia lactis senserunt præsentiam dei:

Cum lac, seu latices de fontibus, emanaret: Doliaque implerent auide: tunc amphora & utres, Seria tunc albo turgeret cuncta liquore, Mulctragæ, & è ligno distentas rumperet urnas Humor, nec vacuas superarent vasa per edes.

Nobis autem Apollo splendidiora, meliora, & aptiora his signa præbuit, ex tanto qui præcessit squalore, solitudine, & pauperie ad tantas copias, splendorem, honoremque nos euehens. Ego sane amo me ipsum eo nomine, quod ad has res factus sum alacer & utilis cum Polycrate & Petrazo. amo autem eum qui nobis huius conditionis autor duxque fuit, & pleraque horum excogitavit atque adornavit * Sed fieri non potuit, ut tam ingens mutatio tantillo temporis spacio accideret hominum industria, deo non præsentem, & diuinitatem oraculo largiente. Verum sicut olim fuere, qui perplexitatem oraculorum obscuritatemque vituperarent: ita hodie etiam sunt, qui nimiam calumnientur simplicitatem. admodum ipsi & iniuste & fatue adfecto animo. Nam pueri quando arcus cælestes, areas circa Solem aut Lunam, cometasve vident: magis delectantur quam Sole aut Luna conspectis. Eodem modo hi ænigmata & allegorias mutata vaticinationis, quæ reflexionibus numinis ad mortalem & imaginantem vim animi constat, desiderant: cuius quando causam non satis audiunt, abeunt deo culpam imputantes, non nobis neque sibi ipsis: ut qui virium tantum non habeamus, uti nostra ratione assequi dei cogitationem possimus.

A οἰκοδομημάτων δὲ καλλεσι καὶ κατασκευῶν Ἀμφικτυονικῶν ὁρᾷτε δὴ πούθεν αὐτοὶ πολλὰ μὲν ἐπεκλισμένα τῶν παρῶτερον ὄντων, πολλὰ δὲ ἀειλημμένα τῶν συγχρημύων καὶ διεφθαρμύων ὡς δὲ τοῖς διθαλέσι τῶν δένδρων ἔτερεα ᾤδρα βλαστᾷ, καὶ τοῖς Δελφοῖς ἡ πυλαία σιωπῶσα καὶ σιωπασκοπεταί, ἀφ᾽ ἧς εἰτευθεν ὑποείας σχῆμα λαμβανούσα καὶ μορφῶν καὶ χόσμον ἱερῶν καὶ σιωδρίων καὶ ὑδάτων, οἷον ἐν χιλίοις ἔπει τοῖς παρῶτερον ὄντι ἔλαβεν. οἱ μὲν οὖν πᾶσι τὸ γαλαξίον τῆς Βοιωτίας κατοιχωῦντες ἤσθηον τῷ θεοῦ τὴν ἐπιφαιεῖαν, ἀφρονία καὶ περεια γάλακτος. παρῶτων γὰρ ἐν πόρτων κελεύρουν ὡς ἀπὸ κριωάων φέρτατον ὕδωρ θήλεον γάλα, τοὶ δὲ ἐπίμπλων ἐσσύμενοι πίθους ἀσχὸς ἢ οὔτε τις ἀμφοδὸς ἐλίνυε δόμοις, πέλλα δὲ ξύλινοι πίθοι πλάσθεν ἀπόρτες. ἡμῖν δὲ λαμπαρῶτερε καὶ κρείττονα καὶ σαφέτερε σημεῖα πύτων αἰαδίδωσιν, ὡς ἄρ᾽ ἐξ αὐχμοῦ τῆς παρῶθεν ἐρημίας καὶ πείας, ὑποείας καὶ λαμπαρῶτητα καὶ ἡμιῶν πεποιτικῶς. καί τοι φιλά μὲν ἐμαυτὸν ἐφ᾽ οἷς ἐχρόμην εἰς τὰ παρῶματα ταῦτα παρῶθυμος καὶ χρησίμος μὲν Πολυκράτους καὶ Πετραίου, φιλά δὲ τὸν κατηχημένα ταύτης τῆς πολιτείας χρομόμον ἡμῖν καὶ τὰ πλείστα πύτων ἐκφρονήσονται καὶ ᾤδρα σκιδάζοντα ἀλλ᾽ ὅτι ἐστὶν ἄμωσ ὅτι τηλικαύτῳ καὶ ποσαύτῳ μεταβολῆς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ γινέσθαι δι᾽ ἀνθρώπινης ἐπιμελείας, μή θεοῦ παρόντος ἐν αὐτῷ καὶ σιωπηραῖς ζῶντος ὁ χρηστέριον. ἀλλ᾽ ὡς ἄρ᾽ ἐν τοῖς τότε χρόνοις ἦσαν οἱ τὴν λογισίτη τῶν χρησμῶν καὶ ἀσάφεια ἀπώμενοι, καὶ νῦν εἰσιν οἱ τὸ λίαν ἀπλοῦν συκοφαντοῦντες. ὦν καὶ ἀδικῶν ὅτι κριμῆ καὶ ἀβέλτερον τὸ πάθος. καὶ γὰρ οἱ παῖδες ἱεῖδας μᾶλλον καὶ ἄλως καὶ κέρμητας, ἢ σελιῶν καὶ ἡλιον ὀραντες γεγήθασιν καὶ ἀγαπῶσιν καὶ οὔτοι τὰ ἀνίγματα καὶ τῶν ἀλληγορίας καὶ τῶν μεταφορῶν τῆς μαρτυρικῆς ἀνακλάσεις οὐσας παρῶς ὁ θνητὸν καὶ φαιφαιεῖον, ἐπιποδοσι. καὶ νῦν αἰτίαι μὴ ἰσχυρῶς πύθωνται τῆς μεταβολῆς, ἀπίασιν τοῦ θεοῦ καταγόντες, οὐχ ἡμῶν ὅσδε αὐτῶν ὡς ἀδυνατῶν ὄντων ἐξικνεῖσθαι τῶν λογισμῶν παρῶς τῶν τοῦ θεοῦ ἀφρονίας.

PLVTARCHI CVR ORACVLA E
edi defierint, commen-
tatio.

Π Λ Ο Υ Τ Α Ρ Χ Ο Υ Π Ε Ρ Ι
τῶν ἐκλεισιστότων χρη-
σειων.

QVILAS quasdam, Tereti Pri sce, aut olores, fabulatur ab extremis terre partib. ad mediū eius volatu tēdentes Pythiæ eodē cōuenisse ad locū, cui Omphalo, i.e. vmbilico nomē est. Postea autē tēporis Phæstiū Epimenidē fabulam hanc vanitatis coarguisse apud Deum: cūq; oraculum accepisset ambiguum atq; obscurum, dixisse. Non equidem terra, aut extat medius maris vmbō, Aut superis solis hominum non cognitus vlli est. Atq; hūc quidē merito vltus est deus, fabule priscæ,

ΕΤΟΥΣ Ἰνας ἢ κόκκους ὃ Τέρεντιε Πείσκε μυθολογοῦσιν ἀπὸ τῶν ἀκρων τῆς γῆς ὅτι τὸ μέσον φερονόμοις εἰς ταυτὸ συμπεσεῖν Πυθοῖ, πᾶσι τῶν καλέμενον ὀμφαλὸν ὕφερον ἢ χροῖον τὸν Φάστῶν Ἐπιμυρίδην ἐλέγχοντα τὸν μῦθον ὅτι τοῦ θεοῦ, καὶ λαβόντα χρησμὸν ἀσαφῆ καὶ ἀμφίβολον, εἶπεῖν, Οὔτε γὰρ ἐν γῆς μέσος ὀμφαλός, ὅσδε θαλάσσης. Εἰ δὲ τίς ὅστι, θεοῖς δὴ ἄλλοις, θνητοῖσι δὲ ἀφαντος. ἐκείνον μὲν οὖν εἰκότως ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτῶν, μύθου παλαίου,